



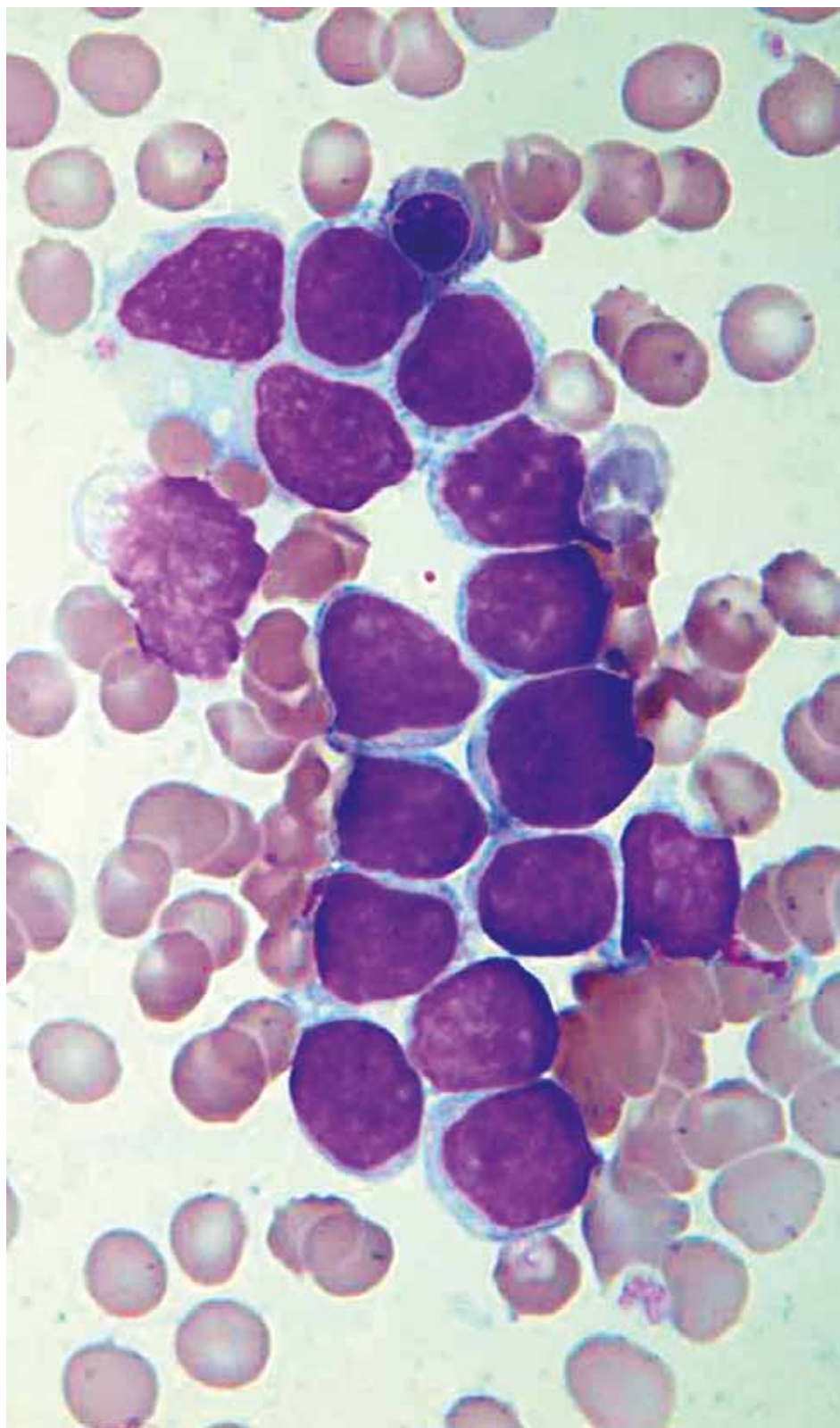

**Odběry pupečnickové krve
ve FN Brno**


Oddělení dětské
hematologie FN Brno
není „jen“ laboratoř


**Antibiotické středisko
FN Brno**


Informace o specializované
ambulanci CAR Bohunice


**Periodický audit NIAHO
ve FN Brno**

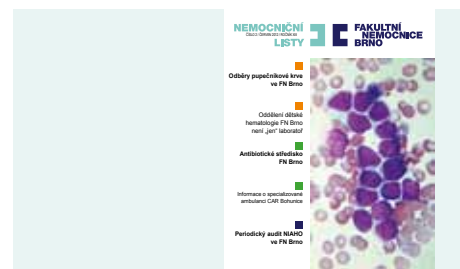




NADAČNÍ FOND DĚTSKÉ ONKOLOGIE

www.krtek-nf.cz

Úvod



VÁŽENÍ A MILÍ ČTENÁŘI,

léto máme v plném proudu, prázdniny doslova za humny. Věřím, že k dobré letní pohodě vám přispěje i druhé letošní číslo Nemocničních listů. Jeho převážná část je věnována problematice dětské hematologie. V řadě příspěvků se dozvíte nejen informace z historie, ale především ze současnosti jednoho ze dvou nejvýznamnějších dětských hematologických center u nás.

Z dalších bych vás především ráda upozornila na článek o Antibiotickém středisku FN Brno a o Nadačním fondu Krtek, který pomáhá naší Klinice dětské onkologie.

Přeji vám dobré čtení a během letních měsíců také načerpání tolik potřebné energie.

Mgr. Mgr. Anna Mrázová

Časopis je registrován na Ministerstvu kultury ČR pod číslem MK ČR E 12096 a v Českém národním středisku ISSN pod mezinárodním standardním číslem seriálových publikací ISSN 1802-0224.

Redakční rada:

MUDr. Marta Číhalová, Mgr. Miloslava Kameníková,
Ing. arch. Ludmila Manová, Mgr. Mgr. Anna Mrázová, Bc. Jana Šířová,
Mgr. Mgr. Zuzana Velebová

Adresa redakce:

FN Brno, Jihlavská 20, 625 00
tel.: +420 532 232 193
e-mail: amrazova@fnbrno.cz, internet: www.fnbrno.cz

Grafická úprava a tisk:

SIVILIANIA, s.r.o., Lidická 51, 602 00 Brno
tel.: +420 531 010 915
email: grafik@siviliana.cz

Foto titulní strany:

Oddělení dětské hematologie FN Brno

Distribuce:

Všechna pracoviště FN Brno, Krajský úřad Jihomoravského kraje, obě komory Parlamentu ČR, sdělovací prostředky, firmy, které s FN Brno spolupracují.

Náklad:

1 500 výtisků

Četnost:

4x ročně

Tento výtisk je neprodejný

Editorial

Mgr. Mgr. Anna Mrázová	3
Resumé	4
Slovo ředitele	
MUDr. Roman Kraus, MBA	5
MUDr. Svatopluk Valníček, emeritní primář	
Oddělení dětské hematologie	6
MUDr. Ema Alena Kubíková-Kouřilová, CSc., emeritní konzultant Oddělení dětské hematologie	8
Odběry pupečnickové krve ve FN Brno	
MUDr. Hynek Piškule	9
Nové knihy v Lékařské knihovně	10

Oddělení dětské hematologie FN Brno není „jen“ laboratoř

MUDr. Jan Blatný, Ph.D.	11
Historie Oddělení klinické hematologie	
Fakultní dětské nemocnice v Brně	
MUDr. Svatopluk Valníček	12
Laboratoř ODH	
Mgr. Magdaléna Jelínková	14
Laboratoř speciální morfologie	
Michaela Kokeszová	15
NLZP na Oddělení dětské hematologie	
Barbora Jordanová	16
Edukační a rekondiční pobyty pro dětské hemofiliky – součást práce	
Dětského hemofilického centra při Oddělení dětské hematologie FN Brno	
MUDr. Světlana Köhlerová	17

Antibiotické středisko FN Brno

MUDr. Markéta Hanslianová	20
Informace o specializované ambulanci CAR Bohunice	22
Periodický audit NIAHO ve FN Brno	
Mgr. Mgr. Zuzana Velebová, MUDr. Jaroslav Pepřla	23
Nadační fond dětské onkologie KRTK	
Ing. Stanislava Martínková	24
Krev, ta zvláštní šňáva...	
Mgr. Milan Klapetek	26



Místo pro Vaši reklamu

tel.: **+420 532 232 894**
e-mail: **marketing@fnbrno.cz**

 **FAKULTNÍ
NEMOCNICE
BRNO**

žijeme pro Vaše zdraví



Slovo ředitele

MUDr. Roman Kraus, MBA



Vážené dámy,
vážení pánové,

dostává se vám do rukou další číslo Nemocničních listů, které je věnováno Oddělení dětské hematologie. Toto oddělení vzniklo před dvěma lety po velmi konstruktivních debatách s vedením Oddělení klinické hematologie a současným primářem Oddělení dětské hematologie MUDr. Janem Blatným, Ph.D. Změna byla vyvolána hlavně snahou ještě zlepšit a zefektivnit péči o děti s hematologickým onemocněním. Dalším požadavkem vedení FN Brno bylo navenýšení prostředků, které jsou rozpočtovány pro OKH a ODH po organizační změně. Taktéž nebyly vynaloženy žádné investiční zdroje, neboť nebyly v souvislosti se vznikem nového oddělení nutné.

O současné situaci, plánech a perspektivách nového oddělení se dozvíte v příspěvcích našich kolegů z Dětské nemocnice.

Psát opakovaně v každém úvodníku Nemocničních listů o ekonomických problémech, obtížném vyjednávání se zdravotními pojišťovnami ohledně plnění úhradového dodatku, o obtížném vyjed-

návání o vypořádání vyúčtování za rok 2011, mi připadá jako nadbytečné. Maximální snahou vedení je, aby se všechny tyto problémy nedotkly ani našich pacientů, ani zaměstnanců FN Brno. Doufám, že i letos se nám to podaří.

Přeji všem příjemné prázdniny a obměnu sil, které všichni budeme v této ekonomicky obtížné době potřebovat.



Aktuality



Slavnostní předání neonatálního transportního inkubátoru

Dne 29. března 2012 byly na Oddělení 56 Pediatrické kliniky FN Brno slavnostně předány nový neonatální transportní inkubátor s příslušenstvím a speciální ventilátor v celkové hodnotě 1.897.000 Kč. Jejich dárce byla Nadace Naše dítě, které se ve spolupráci se společností ROSSMANN podařilo potřebné finanční prostředky získat v rámci charitativní kampaně „5.000.000 Kč pro dětský úsměv“.



MUDr. Svatopluk Valníček, emeritní primář Oddělení dětské hematologie



MUDr. Valníček se narodil v Brně 29. dubna 1928 jako nejstarší ze tří dětí lékaře stomatologa. V roce 1939 začal studovat brněnské klasické gymnázium na tehdejší Třídě legionářů, dnešní třídě Kapitána Jaroše. Nacistická okupace silně poznamenala jeho dětství a rodinu. Otec, legionář z 1. světové války, se angažoval v odbojové činnosti Obrana národa. Přes těžkosti doby, nebo právě proto, byl veden k zájmu o českou historii a chodil do školy kreslení akademického malíře Josefa Zamazala.

V roce 1947 maturoval a nastoupil studium na Lékařské fakultě Masarykovy univerzity. Koncem studia pracoval jako voluntér na III. interní klinice, vedené prof. Jaroslavem Pojerem. Po promoci v roce 1953 nastoupil „na umístěnku“ na Transfuzní oddělení v nemocnici Ostrava – Fifejdy. Po krátké době byl přeložen na Hematologicko-transfuzní oddělení v Novém Městě na Moravě, kde od 1. června 1955 pracoval jako zastupující primář, bez předchozí praxe, se samozřejmě odpovědností za speciální hematologická vyšetření a za vedení hematologické poradny a transfuzního oddělení nejen v Novém Městě na Moravě, ale i v sousedním okrese. Zde docházel i na interní oddělení k vizitám.

Na jaře 1956 složil atestaci z interního lékařství a na podzim byl povolán do dvouleté základní vojenské služby. Po návratu byl jmenován do funkce primáře Hematologicko-transfuzního oddělení krajské nemocnice v Jihlavě.

Na jaře 1960 složil atestaci z oboru hematologie a krevní transfuze. Na interním oddělení tamní nemocnice se účastnil vizit a držel pohotovostní služby. Spolupracoval s onkologií a pediatrií na poli hemoblastóz a hemofilii.

Od 1. dubna 1960 nastoupil MUDr. Valníček do KÚNZ Brno na FTO jako sekundář, s úkolem vybudovat hematologickou laboratoř a současně pracovat v úseku dárců krve. Krátce poté se stal vedoucím lékařem tohoto úseku. V roce 1965 byla v Ústavu krevní transfuze a hematologie v Brně zřízena hematologická poradna, ve které se začal MUDr. Valníček věnovat i ambulantní substituční léčbě dětských hemofiliků a začal budovat jejich krajskou evidenci. Byl pověřen vedením hematologického oddělení. Prostřednictvím hematologických konzilií se zapojil do spolupráce s gynekologií, pediatrií, onkologií i kardiokirurgií, což v té době nebylo běžné.

Rozvinula se spolupráce s infekční klinikou, zejména při léčbě hepatálních kómat, u kterých zavedl terapii výměnnými plazmaferézami.

Od 1. srpna 1978 nastoupil jako primář na nově zřízené Oddělení klinické hematologie Fakultní dětské nemocnice v Brně. Byl postaven před úkol vybudovat toto oddělení od základů. V době jeho nástupu pracovalo oddělení na několika místech, bez stabilních vlastních prostor a s minimem personálu. Jeho snahou a vizí bylo hematologické pracoviště odpovídající fakultní úrovni. Začínal se dvěma zapůjčenými místnostmi a vypůjčeným mikroskopem v rámci rozvíjejícího se oddělení biochemie, později v upravených bytových prostorách v Kunzově ulici. V roce 1985 se podařilo soustředit celé OKH do budovy Kliniky dětských infekčních nemocí.

OKH se pod vedením prim. Valníčka zaměřilo na hematologickou diagnostiku zejména krvácivých stavů, dispenzarizaci dětských hemofiliků, vyšetřování a léčbu trombotických stavů. Bylo zavedeno množství nových vyšetřovacích metod zejména v úseku hemokoagulace a soubor cytochemických metod v úseku speciální morfologie. Díky spolupráci s prim. MUDr. Marií Habancovou z II. dětské interní kliniky se prohloubila diagnostika i léčba dětských hemoblastóz. K OKH od počátku až do roku 1998 patřila i krevní banka, která prováděla předtransfúzní imunohematologická vyšetření.

V roce 1994 bylo dobudováno a otevřeno OKH v prostorách, kde se nachází dosud. Tím se umožnilo i rozvinutí speciální laboratorní hematologické diagnostiky v celém rozsahu odpovídající nejvyšší možné úrovni a bylo dobudováno hemofilické centrum.

Neméně důležitou činností, které se MUDr. Valníček věnoval, bylo vyškolení dalších odborníků, kterým ochotně a nezištně předával své zkušenosti a umožňoval jim další vzdělávání. Ti postupně nastoupili na vedoucí místa na různých hematologických pracovištích. MUDr. Jitka Hrubešová, která byla na hematologii ještě v době činnosti Ústavu krevní transfuze a hematologie, se posléze stala primářkou FTO v Brně. MUDr. Věra Zemanová odešla jako primářka do Úrazové nemocnice v Brně, MUDr. Jana Hrubanová jako hematolog do Městské nemocnice na Kolišti, MUDr. Jitka Rychnovská se později věnovala dětské imunologii, MUDr. Kateřina Pinterová se stala vedoucí laboratorní hematologie a později i biochemie v privátním zdravotnickém zařízení v Brně, MUDr. Mária Mašková pracuje jako primářka hematologie v Nemocnici Milosrdných bratří v Brně.

Od počátku existence OKH FDN byla pro MUDr. Valníčka významná spolupráce s MUDr. Emou Alenou Kubíkovou, CSc., do roku 1996 vedoucí imunohematologického a imunologického oddělení Výzkumného ústavu pediatrického. MUDr. Kubíková následně v roce 1996 přešla na OKH, kde se věnovala především morfologii a imunocytochemii. Za svého působení vychoval prim. Valníček i celou řadu středně zdravotnických pracovníků, které naučil zodpovědnosti a pečlivosti v práci. Vždy kladl na první místo zájem pacienta.

Funkci primáře OKH FDN vykonával MUDr. Valníček do začátku roku 1997, kdy ho ve funkci vystřídala na podkladě výběrového řízení MUDr. Eva Slavičková–Tesařová. Sama však v této funkci setrvala pouze do 30. 6. 1998, kdy ode-

šla na místo primářky Transfuzního oddělení a krevní banky FN Brno.

Po odchodu prim. Slavíčkové nastoupil jako vedoucí lékař MUDr. Jan Blatný a brzy poté se v rámci nově vytvořené FN Brno sloučilo OKH v Dětské nemocnici s OKH FN Brno-Bohunice. MUDr. Valníček však pracoval na OKH dále po několik let na částečný úvazek a dosud dochází pravidelně jako emeritní konzultant.

Všichni jeho spolupracovníci ho znají jako člověka přímého, nekonfliktního, se zvláštním zalíbením učit, pomáhat a dávat ze svých vědomostí nezištně všem, ať už podřízeným nebo kolegům. Dosud je činný jako výzkumný a vývojový pracovník projektu Telehematologie. Je autorem více než 130 odborných přednášek, které přednesl v ČR i v zahraničí, 55 publikací a spoluautorem dalších 30 publikací. V současné době rovněž pracuje jako odborný garant oboru hematologie a transfuzní služba ve dvou nestátních laboratořích.

Primář Valníček během své odborné kariéry rovněž pracoval na čtyřech grantových výzkumných projektech. Učil na středních zdravotnických školách v Ostravě,

Brně a na IDVPZ. Přednášel v předatelských kurzech pro internisty, pediatri a v době svého působení na ÚKTH Brno vedl stáže mediků. Přednášel rovněž hemostazeologii na Veterinární a farmaceutické univerzitě a na Přírodovědecké fakultě MU. Je čestným členem České hematologické společnosti ČLS JEP a k 75. výročí obdržel medaili ČLS JEP.

Aktuality



3. ročník Dortíady s Kometou



I v letošním roce přizvala HC Kometa Brno naši nemocnici „na „mlsandu“. Dne 24. března 2012 v KAJOT aréně proběhl již 3. ročník Dortíady s Kometou. O sladké výrobky ověřené vítězstvím i uznáním se pořadatelé podělili i s nejmenšími pacienty FN Brno. Vanilkové, kakaové, oříškové a marcipánové pozdravy putovaly k těm, jež potřebovali povzbudit pozorností světa, který je tolik odlišný od nemocničního prostředí. Například

několikakilový obří „Zlatý pohár“ s nápisem VÍTĚZ putoval na dětskou onkologii, aby tak symbolizoval přání vítězného boje nad zákeřnou nemocí naším nejmladším. „Kometáčských“ symbolů v cukrářské podobě se dostalo hned několika klinikám, všude přinášely radost a údiv nad lidskou dovedností. Naše poděkování za tuto pozornost patří všem organizátorům a pořadatelům akce, kteří svou pozornost pacientům FN Brno věnují již tradičně, vždy skromně a neokázale a vždy ze srdce.

Dětská plastická chirurgie aneb Šťastný úsměv

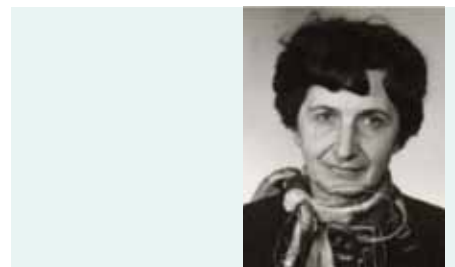


V roce 2005 bylo poprvé u nás operováno dítě s rozštěpem rtu v prvním týdnu života. V brněnské dětské nemocnici zákrok provedla MUDr. Jitka Vokurková, která dnes ve FN Brno vede samostatné Oddělení plastické chirurgie. Její tým má za více než sedm let na kontě stovky operací a nepočítaně dětských úsměvů. Nejen tyto, ale i celá řada dalších informací byla prezentována zástupcům médií na tiskové konferenci, která se uskutečnila 4. dubna 2012.

Hokejové utkání: FN Brno vs FN U sv. Anny + ÚN 6:5

Na současné úspěchy brněnské Komety navázal i hokejový tým FN Brno v hokejovém klání proti složenému týmu FN U sv. Anny a Úrazové nemocnice. Tým FN Brno složený z „hokejistů“ Ortopedické kliniky (R. Dlábek, M. Filipovič, J. Hostínský, M. Maršálek, J. Pešek, M. Repko, L. Ryba, R. Zítka) podpořený kolegy z Chirurgické kliniky (T. Grohlich, J. Hlavsa, O. Robek), IKK (M. Felšöci, J. Maňoušek), KARIM (P. Hude) a KPNT (S. Richter) celkově zvítězil 6:5, po třetinách 3:1, 1:2, 2:2 (góly: Repko 3, Felšöci 1, Robek 1, Filipovič 1). Utkání, které probíhalo ve svižném rytmu a výborném nasazení, přineslo kvalitní hokejovou podívanou okořeněnou celou řadou osobních soubojů ve vyhroceném a dramatickém závěru zápasu.

MUDr. Ema Alena Kubíková-Kouřilová, CSc., emeritní konzultant Oddělení dětské hematologie



MUDr. Kubíková, rozená Kouřilová, se narodila 1. června 1925 v Kroměříži. Otec byl gymnaziálním profesorem biologie a tělocviků. Reálné gymnázium začala studovat právě tam a od roku 1938 pokračovala v Brně na tehdy věhlasném III. reálném gymnáziu. Maturovala ve válečném roce 1943. Vzhledem k tomu, že vysoké školy byly od roku 1939 uzavřeny, nastoupila po prázdninách téhož roku na střední sociální školu. Po půl roce se však stala pomocnou zdravotní sestrou v laboratoři interní kliniky v tehdejší Zemské nemocnici u sv. Anny v Brně. Toto umístění dávalo jistou naději uchránit se totálního nasazení na práci v Německu. Na pracovišti se seznámila se základy hematologických vyšetřovacích metod a poznávala práci v laboratoři, zejména díky několika skvělým spolupracovníkům, medikům z uzavřené lékařské fakulty. Podmínky práce byly však stresující. Klinika byla totiž v té době vedena obergruppenehrerem SS. Byli zde vyšetřováni i političtí vězni z brněnských Kounicových kolejí, používaných jako věznice.

Ihned po skončení války, již v červnu 1945, se Alena Kouřilová zapsala na Lékařskou fakultu Masarykovy univerzity v Brně, kde také v červnu 1950 promovala. Během studia pracovala téměř dva roky jako pomocná vědecká síla na I. interní klinice prof. MUDr. Miloše Štefky st. Po promoci nastoupila v červenci 1950 jako lékařka na nově založenou transfúzní stanici v brněnské Fakultní nemocnici, kterou tehdy vedl primář Kidery, pozdější první ředitel Ústavu hematologie a krevní transfúze v Praze. Po jeho odchodu se ujala vedení pracoviště prim. MUDr. L. Bílková, pod jejímž vedením se připravila MUDr. Kubíková k atestaci z hematologie a transfúziologie, kterou složila v roce 1954 mezi vůbec prvními atestujícími lékaři tohoto nově ustaveného oboru.

V důsledku těžkého onemocnění paní prim. Bílkové byla MUDr. Kubíková zanedlouho jmenována stálou zástupkyní primáře a po úmrtí paní primářky v roce 1956 byla pověřena vedením transfúzního oddělení a odborným dohledem nad výstavbou nové budovy transfúzní stanice na brněnském Žlutém kopci. Stala se tak jednou ze zaklatatelek transfúzní služby u nás.

Po dokončení stavby a po nástupu MUDr. Malasky do funkce primáře v nové budově transfúzní stanice se mohla MUDr. Kubíková opět plně věnovat budování imunohematologických laboratoří, které v té době díky jejímu úsilí, nadšení a práci ostatních pracovníků dosáhly vysoké úrovně. Pracoviště záhy navázalo úzké odborné vztahy s kardiologií prof. Navrátila a podílelo se tak na úspěšnosti prvních operací v mimotělním krevním oběhu. MUDr. Kubíková učila svůj obor na zdravotnické škole, v rámci interny přednášela medikům kapitoly o hemoterapii a věnovala se soudně znalecké činnosti při paternitních sporech.

MUDr. Kubíková vychovala a pozitivně ovlivnila řadu mladších pracovníků, lékařů, vysokoškoláků i středních zdravotnických pracovníků. Mohla jim být příkladem i po stránce charakterové, ve svém smyslu pro čest, pravdu a spravedlnost.

Po mateřské dovolené využila nabídky a v roce 1963 nastoupila do nově vznikajícího Výzkumného ústavu pediatrického v Brně v Černých polích, v němž vzniklo také oddělení imunohematologie a imunogenetiky. Toto oddělení vybudovala a vedla až do svého odchodu do důchodu v roce 1987.

V roce 1968 obhájila kandidátskou práci na téma „Imunohematologická problematika mimotělního oběhu krevního.“

Během jejího dlouholetého působení ve VÚP Brno se profiloval samostatný obor klinické i laboratorní imunologie, takže se pracoviště věnovalo kromě klasické imunohematologie i problematice imunologické, například lymfocytární subpopulace zde byly vyšetřovány již v průběhu sedmdesátých let.

MUDr. Kubíková se však věnovala i morfologické hematologické diagnostice, poněvadž ve Výzkumném ústavu pediatrickém pracoval i pediater onkohematolog prof. Brunecký, který sem přišel z I. dětské kliniky FN u sv. Anny s prof. Teyschlem, zakladatelem a prvním ředitelem VÚP. Oblasti morfologie se věnovala MUDr. Kubíková i později ve spolupráci s II. dětskou klinikou FDN.

Po vzniku samostatného hematologického oddělení ve Fakultní dětské nemocnici v roce 1978 pak spolupracovala s nově vzniklým oddělením.

Svou publikační a přednáškovou činností se aktivně účastnila odborného života. Uveřejnila kolem osmdesáti publikací v našem i zahraničním odborném tisku a přednesla stejné množství přednášek. Vesměs se zabývaly imunohematologickými a imunologickými problémy souvisejícími s hemoterapií, dětskými chorobami a v neposlední řadě s malignitami dětského věku, zejména s onkohematologií.

Její práce „Distribuce lymfocytů T a B u dětských chorob“ byla uveřejněna v Časopise lékařů českých již počátkem roku 1979 a v téže roce vyšla tamtéž společná práce II. dětské kliniky Fakultní dětské nemocnice v Brně a VÚP „Habancová, Kubíková, Stejskal: Lymfocytární subpopulace u akutních dětských leukémií a jejich klasifikace.“ Byly to práce v té době v naší pediatrické onkohematologii a imunologii ojedinělé a zásadní. Publikace na toto téma z jiných českých pediatrických pracovišť se objevily až mnohem později - v roce 1983.

Po odchodu do důchodu nezůstala MUDr. Kubíková profesně nečinná. Na Oddělení dětské hematologie v Dětské nemocnici FN Brno se až donedávna jako emeritní konzultant věnovala morfohematologické diagnostice a pro oddělení rovněž vedla knihovnu.



Odběry pupečnickové krve ve FN Brno

MVDr. Hynek Piškule



národní tkáňové centrum

Na jaře letošního roku splnila Fakultní nemocnice Brno všechna přísná kritéria pro odběr pupečnickové krve. Gynekologicko-porodnická klinika dostala povolení k činnosti odběrového zařízení od Státního ústavu pro kontrolu léčiv.

Od 1. dubna 2012 tak mají nastávající rodiče možnost uschovat pupečnickovou krev dítěte pro jeho vlastní potřebu.

Odběry se provádějí ve spolupráci s Národním tkáňovým centrem a.s., které připravuje produkty z lidských tkání a buněk pro nejprestižnější zdravotnická zařízení nejen v ČR. Jedna z částí Centra se zabývá zpracováním, zmrazením a uložením pupečnickové krve. Laboratoře NTC byly dokončeny ve druhé polovině roku 2011. Svojí vybaveností a rozsahem nabízených služeb jsou jedním z předních a nejšpičkovějších pracovišť tohoto druhu na světě.

Pupečnicková krev je jedním z významných zdrojů kmenových buněk. Krevní oběh novorozence obsahuje miliony právě takových buněk. Po narození miminka zůstává v placentě a pupečnickové šňůře zbytek této vzácné krve. Kmenové buňky jsou používány k léčbě stále většího počtu onemocnění. Seznam nemocí léčitelných pomocí pupečnickové krve dramaticky roste a dnes obsahuje již více než čtyřicet chorob. Rodiče tak odběrem značně zvyšují šance vlastního dítěte pro boj s některou z těchto závažných nemocí.

Po porodu je pupeční šňůra oddělena a teprve po jejím přestřížení se odebere z pupečnickové žíly krev, která zbyla v placentě. Nebolí to tedy ani dítě, ani matku. Odběr pupečnickové krve nepřed-

stavuje žádné riziko. Krev odebírá porodní asistentka nebo některý z lékařů, který je u porodu. Moderní způsoby zpracování a uložení umožňují uchovávat pupečnickovou krev řádově desítky let a je připravena v záloze pro dítě až do jeho dospělého věku.

Služba není hrazena ze zdravotního pojištění. Cenu a další informace zájemci získají na bezplatné infolince 0800 NTC LAB (0800 – 682 522), která je v provozu v pracovní dny od 8 do 20 hodin a také na webových stránkách www.natic.cz. Problematické odběry pupečnickové krve se věnují i porodní asistentky v předporodních kurzech v rámci GPK FN Brno.



Aktuality



**FAKULTNÍ
NEMOCNICE
BRNO**

Centrum reprodukční chirurgie



Tisíce odoperovaných pacientek a špičková technika s optikou od 3 mm. Takovouto statistikou se na tiskové konferenci konané 10. dubna 2012 pochlubili přítomným novinářům vedoucí pracovníci Centra reprodukční chirurgie, které se letos konstituovalo na Gynekologicko-porodnické klinice FN Brno.

Menšíkova 11 darovala krev

Dne 17. dubna 2012 darovali krev členové sdružení Menšíkova jedenáctka. Mezi členy byl i syn Vladimíra Menšíka pan Petr Menšík. Celkem darovalo krev 11 dárců.

Prodejní výstava a 100.000,- pro KDCHOT

Dne 19. dubna 2012 byla ve Wanieck Gallery slavnostně otevřena prodejní výstava fotografií Roberta Vlka z prostředí dětské traumatologie a obrazů pacientů dětské nemocnice. Na slavnostním podvečeru byl předán i symbolický šek na 100.000,- Kč, který Klinice dětské chirurgie, ortopedie a traumatologie věnovaly Teplárny Brno a. s.

Nové knihy v Lékařské knihovně



- Ali, S.Z., Dinas, E.S (Eds.) The Bethesda system for reporting thyroid cytopathology : definitions, criteria, and explanatory notes. New York : Springer, c2010. xiv, 171 s.
- Baxa, J., Ferda, J. Multidetektorová výpočetní tomografie srdce. Praha : Galén, 2012. 213 s.
- Černoch, J. a kol. Prekancerózy v trávicím traktu. Praha : Grada, 2012. 196 s.
- Fait, T. [a kol.]. Preventivní medicína. 2. rozš. vyd. Praha : Maxdorf, 2012. 770 s.
- Fusek, M. [et al.] Biologická léčiva : teoretické základy a klinická praxe. 1. vyd. Praha : Grada, 2012. 219 s.
- Govindan, R. (Ed.) DeVita, Hellman, and Rosenberg's cancer : principles & practice of oncology review. 3rd ed. Philadelphia : Wolters Kluwer/Lippincott Williams & Wilkins Health, c2012. XVIII, 622 p.
- HÁJEK, M. Chirurgovy úspěchy a zklamání. Praha : Galén, 2011. 325 s.
- Hill, G. Moderní psychologie: hlavní oblasti současného studia lidské psychiky. 1. vyd. Praha : Portál, 2004. 283 s.
- Ide, P. Je zygota lidskou osobou? Z franc. orig. přel. L.J.Fošum. 1. vyd. Praha : Triton, 2012. 215 s.
- Kalvach, Z. [a kol.]. Křehký pacient v primární péči. Praha : Grada, 2012. 397 s.
- Kantarijan, H.M., Wolff, R.A., Koller, Ch. A. The MD Anderson manual of medical oncology. 2nd ed. New York : McGraw Hill, 2011. XXII, 1400 p.
- Kautzner, J. a kol. Fibrilace síní v běžné praxi. Praha : Maxdorf, 2012. 221 s.
- Kolman, J., Röhm, K.H. Barevný atlas biochemie. Z něm. vyd. přel. Vladimír Benda, Martin Vejrážka. Praha : Grada, 2012. 498 s.
- Koukolík, F. Lidský mozek: funkční systémy, norma a poruchy. 3. přeprac. a dopln. vyd. Praha : Galén, 2012. 400 s.
- Kvapil, M. (ed.) Diabetologie 2012. Praha : Triton, 2012. 238 s.
- Mačák, J., Mačáková, J., Dvořáčková, J. Patologie. 2. dopl. vyd. Praha : Grada, 2012. 347 s.
- Maňák, P., Dráč, P. Osteosyntézy a artrodezy skeletu ruky. 1. vyd. Praha : Grada, 2012. 99 s.
- Marinov, Z., Pastucha, D. Praktická dětská obezitologie. 1. vyd. Praha : Grada, 2012. 222 s.
- Matějtek, J. Dříve projevená přání pacientů : výhody a rizika. Praha : Galén, 2012. 189 s.
- Měchyřová, A. Kardiokografie: minimum pro praxi. Praha : Maxdorf, 2012. 183 s.
- Mourek, J. Fyziologie : učebnice pro studenty zdravotnických oborů. 2. dopl. vyd. Praha : Grada, 2012. 222 s.
- Páral, J. Akutní mezenterální ischemie : moderní diagnostika a léčba akutní ischemie střeva. 1. vyd. Praha : Grada, 2012. 107 s.
- Perušičová, J. a kol. Prediabetes, prehypertenze, dyslipidemia a metabolický syndrom. Praha : Maxdorf, 2012. 314 s.
- Pickhardt, P.J., Kim, D.H. CT colonography : principles and practice of virtual colonoscopy. Philadelphia, PA : Saunders/Elsevier, 2010. xii, 525 p.+ 1 DVD-ROM.
- Pohanka, M., Stárka, L. Erektální dysfunkce a jejich léčba : průvodce ošetřujícího lékaře : [diferenciální diagnóza, farmakoterapie, kazuistiky]. Praha : Maxdorf, c2011. 140 s.
- Profous, J. Průvodce alkoholovou závislostí : především pro ženy pijících partnerů. 1. vyd. Praha : Galén, 2011. 108 s.
- Rychlíková, E. Bolesti v kříži : průvodce diagnostikou, diferenciální diagnostikou a léčbou pro praktické lékaře. Praha : Maxdorf, 2012. 260 s.
- Rychlíková, E. Funkční rentgenová analýza páteře s klinickou aplikací : příručka pro praxi. Praha : Triton, 2012. 155 s.
- Sikorová, L. Dětská sestra v primární a komunitní péči. Praha : Grada, 2012. 184 s.
- Strunecká, A., Patočka, J. Doba jedová 2. Praha : Triton, 2012. 337 s.
- Svatošová, M. Víme si rady s duchovními potřebami nemocných? Praha : Grada, 2012. 109 s.
- Svěráková, M. Edukační činnost sestry : úvod do problematiky. 1. vyd. Praha : Galén, 2012. 63 s.
- Tyrliková, I., Bareš, M. a kol. Neurologie pro nelékařské obory. 2., rozš. vyd. Brno : Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2012. 305 s.
- Vašáková, M., Žáčková, P. Hrudní drenáže krok za krokem. Praha : Maxdorf, 2012. 234 s.
- Veselý, R. a kol. Perioperační péče o pacienta v traumatologii. 1. vyd. Brno : Národní centrum ošetřovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2011. 202 s.
- Vorlíček, J., Abrahámová, J., Vorlíčková, H. Klinická onkologie pro sestry. 2., přeprac. a dopln. vyd. Praha : Grada, 2012. 448 s.

Oddělení dětské hematologie FN Brno není „jen“ laboratoř

MUDr. Jan Blatný, Ph.D.



Dne 1. října 2010 s ohledem na potřeby Dětské nemocnice FN Brno vzniklo Oddělení dětské hematologie (ODH). Je situováno v pavilonu A a disponuje jak laboratorní, tak ambulantní částí. Ambulance ODH jsou organizačně začleněny do Poliklinické ambulantní části Dětské nemocnice. Oddělení nemá vlastní lůžka, neboť strategií oddělení je ideálně využívat tzv. „sdíleného lůžkového fondu“ v rámci Dětské nemocnice.

Na podkladě výběrového řízení byl nový primariát svěřen mně. Této pocty si vážím a je pro mne závazkem i do budoucna. Vedoucí laborantkou se stala paní Barbora Jordanová, vedoucím laboratoře pak Mgr. Magdaléna Jelínková a zástupcem primáře ODH byl jmenován MUDr. Ondřej Zapletal. Vedením ambulantí ODH byla pověřena MUDr. Světlana Köhlerová. Na oddělení rovněž pracuje MUDr. Veronika Fiamoli, Ph.D., a MUDr. Kateřina Pinterová. Laboratorní provoz zajišťuje devět laborantů a dvě sanitárky. V ambulancích ODH pak dvě zdravotní sestry: paní Dana Malásková a Renáta Andrllová.

Oddělení má v současné době tyto části:

- ambulance,
- krevní banka (v gesci TTO),
- příjem biologického materiálu (vzorky kromě biochemických pro celou Dětskou nemocnici),
- laboratoř ODH:
 - laboratoř rutinní morfologie a hemolýz,
 - laboratoř koagulační,
 - laboratoř speciální morfologie.

„Staronové“ oddělení navázalo na bohatou tradici hematologie v Dětské nemocnici. Úzce spolupracuje se všemi jejími klinickými pracovišti. Nejblíže má, jak již vyplývá z podstaty oboru dětské hematologie, ke Klinice dětské onkologie a k Pediatrické klinice, ale nebylo by správné zapomenout ani na dobrou spolupráci s ostatními klinikami a odděleními, včetně chirurgických.

Laboratorní provoz nemusí být pro většinu zdravotníků tím, co by bylo na první pohled vidět. Ale bez nadsázky lze říci, že alespoň jeden odběr krve denně uděláme každý. Proto, jak věřím, není pochyb o tom, že laboratoře jsou nedílnou a platnou součástí každého zdravotnického zařízení. Není tomu jinak ani v naší nemocnici.

Oddělení dětské hematologie poskytuje laboratorní podporu léčbě onkologicky nemocných dětí včetně transplantace kostní dřeně. Zajišťuje komplexní laboratorní hematologický servis pro všechna pracoviště FN Brno, kde jsou léčeny děti. Formou konzilií a klinické spolupráce zodpovídá za ambulantní i hospitalizační léčbu dětí s neonkologickými hematologickými chorobami v naší nemocnici.

Součástí ODH je i Centrum pro trombózu a hemostázu a Komplexní centrum pro léčbu hemofilie, které bylo v roce 2011 Českým národním hemofilickým programem certifikováno jako jedno ze dvou komplexních dětských center svého druhu v naší zemi. ODH tak stojí na jedné z čelních pozic péče o děti s vrozenými i získanými poruchami krevního srážení v České republice. Jako takové je uznáváno a respektováno jak v ČR, tak i v zahraničí. Úzká je i naše spolupráce s patientskými organizacemi (Český svaz hemofiliků, Hemojunior, European Haemophilia Consortium), nadacemi a dobročinnými organizacemi, mezinárodními odbornými společnostmi a dalšími státními i nestátními institucemi.

V případě potřeby konzultace dětského hematologa je 24 hodin denně sedm dní v týdnu dostupný zkušený lékař s atestací v oboru, který je k dispozici pacientům i kolegům

v případě potřeby řešení klinického problému v oblasti poruch krevního srážení, léčby a diagnostiky trombotických komplikací, v oblasti benigní hematologie, akutních život ohrožujících stavů a nebo v případě potřeby hematologického konzilia v rámci komplexní léčby kriticky nemocných pacientů. Stačí kdykoli zavolat telefonní linku 532 234 500.

Lékaři ODH jsou zapojeni do mnoha mezinárodních klinických studií a jsou častými řečníky domácích i zahraničních odborných akcí. Oddělení dětské hematologie se aktivně podílí na pregraduálním i postgraduálním vzdělávání v rámci LF MU, spolupracuje s NCO NZO Brno, Veterinární a farmaceutickou univerzitou, středními a vyššími zdravotnickými odbornými školami. Naši zaměstnanci jsou autory četných odborných publikací (viz webová stránka oddělení <http://www.fnbrno.cz/odh>).

Oddělení je certifikováno dle ČSN EN ISO 2001:2008 a připravuje se k akreditaci dle ISO 15189. Je zapojeno do národních i mezinárodních systémů externí kontroly kvality. Přes všechny úspěchy, kterých oddělení od doby svého vzniku dosáhlo, si všichni uvědomujeme, že se tak stalo především díky tomu, že jsme součástí prestižního zdravotnického zařízení, že máme možnost spolupracovat se špičkovými odborníky v ostatních oborech a že máme štěstí na skvělé kolegy na ostatních pracovištích. Jinými slovy, jsme rádi, že máme možnost být součástí Dětské nemocnice FN Brno. Všem kolegyním a kolegům bychom za tuto možnost rádi a ze srdce poděkovali. Slíbit můžeme na oplátku to, že se budeme vždy snažit poskytovat naše služby na nejvyšší úrovni, ať už po stránce odborné či lidské. Budeme také rádi za jakékoli náměty z vaší strany, které nám umožní naše služby dále zlepšovat, rozšiřovat a zkvalitňovat.

Historie Oddělení klinické hematologie Fakultní dětské nemocnice v Brně

MUDr. Svatopluk Valníček



Oddělení bylo zřízeno jako samostatný primariát dnem 1. srpna 1978.

Do té doby se prováděla základní hematologická vyšetření (krevní obraz a rozpočet leukocytů) na hematologickém úseku Oddělení klinické biochemie. Krevní vzorky na hemokoagulační vyšetření, převážně na tromboplastinový čas (Quickův test), byly převáženy dopravní zdravotní službou do Fakultní nemocnice na Pekařské ulici (nyní opět FN u sv. Anny, jako do roku 1948). Punktáty kostní dřeně vyšetřovala MUDr. M. Habancová, které byla od roku 1975 svěřena převážná část klinické péče o hematologické, zejména onkohematologické dětské pacienty na II. dětské klinice, popřípadě RNDr. Kučerová z OKB, které byl hematologický úsek tohoto oddělení podřízen, či MUDr. Ema Alena Kubíková, CSc., z Výzkumného ústavu pediatrického.

Výzkumný ústav pediatrický měl hematologickou tradici díky doc. Bílkovi a prof. Bruneckému, který byl po smrti akademika prof. Otakara Teyschla (zesnul na mozkovou příhodu po příchodu vojsk v roce 1968) ředitelem tohoto ústavu a který měl v dobách, kdy býval prof. Teyschl šéfem dětské kliniky ve FN na Pekařské, jako jeho první asistent na starosti dětí trpících hemoblastózami, ještě před MUDr. Šabackým.

Několik roků před vznikem OKH ve Fakultní dětské nemocnici (FDN) byla některá hematologická, zejména hemostazeologická, konzilia pro II. dětskou kliniku prováděna na hematologickém oddělení a ambulanci Ústavu krevní transfuze a hematologie (ÚKTH) v Tomešově ulici, které v té době vedl MUDr. Svatopluk Valníček. Ten byl následně konkurzem ustanoven prvním primářem nově vzniklého hematologického oddělení ve FDN.

Nové oddělení nemělo v době svého vzniku vlastní místnosti. Jedna zdravotní laborantka, „vypůjčená“ z OKB, prováděla odběry krve z prstu ve vstupní ambulantní místnosti k tomu určené. Tamtéž pak vyšetřovala krevní obrazy od ambulantních i hospitalizovaných pacientů. Laboratorní techniku tehdy představoval pouze hematologický analyzátor Celloscope, binokulární mikroskop, mikrohematokritová centrifuga a fotometr, používaný i biochemiky. Nově vzniklému oddělení patřil i krevní sklad (krevní banka) s laboratorní pro předtransfuzní vyšetření, kde pracovala jako laborantka a vedoucí tohoto skladu RNDr. Renata Trtílková.

Teprve po roce získalo nové oddělení další lékařku s pediatrikou, hematologickou a transfuzní praxí, MUDr. Věru Zemanovou, a zdravotní laborantku s atestací pro obor hematologie a transfuzní služba, paní Dagmar Kocourkovou. Tak se mohlo postupně zahájit zavádění hemokoagulačních vyšetření, rozšiřování morfohematologie a vyšetřování cytochemie. Oddělení hodlalo převést i ambulantní léčbu hemofiliků, prováděnou do roku 1978 na ÚKTH MUDr. Valníčkem, do FDN, nemělo k tomu však vhodné prostory a péče v rámci ambulance dětské kliniky se velmi brzy setkala s nepochopením jejího vedení. Následně bylo dokonce podávání ambulantní substituční léčby hemofilikům rozhodnutím ředitelství KÚNZ v Brně na podkladě doporučení některých „odborníků“ zakázáno jako „život ohrožující“.

Na hematologii FDN následně přišla jako vedoucí laborantka paní Blanka Skalníková z hematologické laboratoře II. interní kliniky FN Pekařská. Vzhledem k rozšiřování provozu OKB muselo OKH vyklidit zapůjčené místnosti a bylo přestěhováno do narychlo adaptovaného bytu na Kunzově ulici, přiléhající k dětské nemocnici. Později přibyla místnost v budově kliniky dětských infekčních nemocí. Koncepce klinické hematologie nebyla v té době známa ani mnoha přednostům klinik a po zřízení hematologie ve FDN si všichni teprve zvykali na to, že hematolog se stará i o něco jiného, než je obsah zkumavek a nátěr na skle. Hematologická konzilia pro lůžkovou část začala být prováděna lékaři OKH pro celou Fakultní dětskou nemocnici. Ambulantní nemocní s krvácivými chorobami nebo podezřením na ně začali být na nové oddělení rovněž odesíláni. Klinické a somatické vyšetření nemocného však neměli lékaři OKH v té době kde provádět, protože k dispozici nebyly žádné ambulantní prostory.

V roce 1985 (po sedmi letech od otevření OKH) se podařilo soustředit celé oddělení do budovy KDIN. Zde konečně bylo možno vyčlenit zvláštní odběrovou a ambulantní místnost. Slavnostní

otevření bylo spojeno s „Dnem dětské hematologie,“ v rámci paralelně probíhajícího Imuno-hematologického sympózia konaného v Brně. Během následujících let se podařilo dosáhnout odborné úrovně srovnatelné s jinými odděleními klinické hematologie fakultních nemocnic v tehdejší Československu. Velmi těžce se však získávaly nové přístroje, hematologické analyzátoři, fotometry, agregometr, zařízení pro elektro a imuno elektroforézu. Hemokoagulační vyšetření se dlouho musela provádět manuálními metodami. Oddělení pracovalo na přístrojích zastaralých nebo vypůjčených. Dovozy diagnostik byl omezený a povolení „mimořádného dovozu“ koncentrátů hemokoagulačních faktorů potřebných pro léčbu vrozených koagulopatií hraničilo často s disciplinárním řízením v rámci Krajského ústavu národního zdraví.

Hemofilici, sektorově příslušní do FDN, byli při krvácení léčeni na lůžkách II. dětské kliniky, a to většinou krevní plazmou. V ojedinělém případě byla ambulantní terapie hemofilika prováděna na ambulanci VÚP za účasti lékaře OKH. Plně se mohla rozvinout práce hematologické ambulance OKH, včetně ambulantní léčby hemofilie, teprve po roce 1985. To souviselo zejména s příchodem nového krajského hematologa prim. MUDr. Františka Matějí, na jehož příkaz byla, po upozornění primářem OKH FDN, znovu povolena ambulantní léčba těchto nemocných. Koncem roku 1989 odešla z OKH MUDr. Jana Hrubanová, která na oddělení nastoupila počátkem osmdesátých let a po několika roků zastávala funkci zástupce primáře. Od roku 1991 převzala funkci vedoucí laborantky paní Dagmar Kocourková.

Až po změně politického režimu bylo možné zahájit reálná jednání o definitivním umístění Oddělení klinické hematologie. Na podzim roku 1993 se OKH konečně přestěhovalo do nových, cíleně upravených prostor a počátkem roku 1994 proběhlo jejich slavnostní otevření. V souvislosti s vybudováním nových prostor a reorganizací provozu se podařilo oddělení dovybavit hematologickým analyzátořem Coulter Max M, kvalitním agregometrem, fluorescenčním mikroskopem, spektrofotometrem, poloautomatickými a automatickými koagulometry, počítačovou sítí a později v souvislosti s budováním

nemocniční a mezinemocniční počítačové sítě také současnými laboratorními (Infolab) a klinickými (AmisH) elektronickými systémy.

V rámci oddělení byla konečně vybudována i prostorově vyhovující část pro ambulantní provoz a ambulantní hemoterapii. Mohla se tedy plně rozvinout činnost hematologické ambulance. Standardně dostupnými se staly i kvalitní koncentráty pro léčbu hemofilie. Díky těmto změnám mohla být postupně zavedena i domácí a později profylaktická léčba dětských hemofiliků. Od roku 1994 se OKH začalo věnovat i léčbě hemofilie s inhibitorem, včetně léčby imunotoleranční. V té době mělo OKH tyto části:

- ambulanci a hemofilické centrum,
- laboratoř rutinní hematologie (analýzatory),
- laboratoř hemokoagulace s agregometrie,
- laboratoř speciální morfohematologie a cytochemie, v níž bylo později započato se zaváděním metodik pro imunofenotypisaci leukémií, kterým byla pověřena MUDr. Alena Kubíková, CSc.,
- úsek speciální biochemie,
- krevní banku s imunohematologickou laboratoří, která se záhy rozšířila o autotransfuzní středisko.

Oddělení se zabývalo ambulantní diagnostikou a léčbou všech krevních chorob kromě dispenzarizace a léčby onkohematologických nemocných. Mimo péči o dětské hemofiliky se věnovalo i ostatním vrozeným a získaným poruchám hemostázy a rodinným studiím u hereditárních krevních poruch, včetně dětských trombofilních stavů. Z ostatních krevních nemocí to byly především anemie, trombocytopenické purpury, poruchy bílé krevní složky. Oddělení monitorovalo a řídilo antikoagulační léčbu dětských pacientů a provádělo hematologická konzilia pro lůžkovou oddělení nemocnice i některá externí pracoviště. Nemělo vlastní lůžkovou část.

V laboratorní části se kromě morfologické diagnostiky vyšetřovaly prakticky všechny klinicky významné hemokoagulační faktory, přirozené a získané inhibitory srážení a faktory fibrinolýzy, monitorovala se antitrombotická a trombolytická léčba, vyšetřovala se agregace destiček. Na požádání se prováděla i některá speciální vyšetření pro externí pracoviště včetně pracovišť veterinárních. V krevní bance se prováděla během pracovní doby i předtransfuzní vyšetření a autotransfuzní středisko zajišťovalo odběry krve pro autotranfúze pacientů FDN.

Stran výzkumné činnosti se zabývalo OKH prací na dílčích úkolech grantových výzkumů IGA MZ, a to společně s Klinikou dětských infekčních nemocí, II. dětskou interní klinikou a dalšími pracovišti. Na oddělení již tehdy probíhaly i klinické studie, zejména v oblasti hemofilie.

Po stránce pedagogické se oddělení věnovalo jednorázovým akcím IDVZP ve svém oboru, zajišťovalo praxi studentek SZŠ a výuku posluchačů Vysoké školy veterinární a farmaceutické v základech teorie a praxe hemostazeologie (ve spolupráci s prof. Pravdou). Podílelo se i na postgraduálním vzdělávání a přednáškách a publikacích v rámci odborného hematologického fóra doma i v zahraničí.

V dubnu roku 1996 odešla zástupkyně primáře a vedoucí krevní banky OKH MUDr. Mária Mašková a stala se primářkou hematologického oddělení nemocnice Milosrdných bratří v Brně; po ní nastoupila do těchto funkcí MUDr. Eva Slavíčková, která předtím pracovala v Ústavu preventivní medicíny LF MU a původně na Transfuzním oddělení Fakultní nemocnice. Od ledna 1997 pak z funkce primáře OKH odešel MUDr. Valníček a na základě výběrového řízení jej nahradila právě MUDr. Slavíčková (nyní Tesařová). K 30. červnu 1998 však odchází ve funkci primářky do Transfuzního oddělení FN Brno. Vedoucím lékařem byl jmenován MUDr. Jan Blatný a odborným garantem se opět stal MUDr. Valníček, tehdy již jako pracující důchodce. Po sloučení Fakultní dětské nemocnice s FN Bohunice se OKH v dětské nemocnici stalo součástí OKH FN Brno, vedeného prof. M. Penkou, CSc.

Aktuality



TRAUMATEAM ČR cvičil ve Zbirohu



Dne 24. dubna 2012 se uskutečnilo první společné cvičení TRAMATEAM ČR a HZS ČR, za účasti zástupců z MZ ČR. Cvičení se konalo v zařízení MV-GR HZS ČR - Zbiroh, Logistická základna Olomouc. Úkolem cvičících bylo vystavět modul 7 předsunuté zdravotnické jednotky. Ten se skládá ze sedmi nafukovacích stanů, které dohromady tvoří soustavu pro třídění pacientů (triage), dvě ambulance a dvě JIP pro vážnější a život ohrožující poranění. Pod vedením velitelů akce, Ing. Oldřicha Klegra za HZS ČR a prim. MUDr. Petra Nestrojila, CSc. za lékařskou část, vyrostlo během dvou hodin zdravot-

nické zázemí pro 23 členný tým. Součástí tréninku bylo také cvičení příjmu a ošetření zraněných, k čemuž posloužili „krabicoví pacienti“ (krabice s příznaky a diagnózou zraněných pacientů). Hlavním cílem cvičení bylo seznámení členů TT ČR s materiálně technickým vybavením TT ČR, s rozvinutím a stavbou předsunuté zdravotnické jednotky TT ČR, s lokalizací jednotlivých pracovišť předsunuté zdravotnické jednotky TT ČR - modul 7.



Laboratoř ODH

Mgr. Magdaléna Jelínková



Laboratoř ODH poskytuje zdravotní péči v oblasti laboratorní diagnostiky v oboru klinická hematologie. Soubor nabízených služeb je vytvořen a inovován dle požadavků lékařů či oddělení s přihlédnutím k odbornému vývoji v oblasti klinické hematologie a v souladu s kapacitními, přístrojovými a odbornými možnostmi laboratoře.

Laboratoř ODH poskytuje laboratorní služby převážně pro pacienty FN Brno a dále pro některá další zdravotnická zařízení v Brně a moravském regionu a dle potřeby i jiných regionů v České republice. Zajišťuje diagnostiku poruch krvetvorby, krve a krevního srážení včetně specializovaných vyšetření a zabezpečuje konzultace a interpretace laboratorních nálezů. Podílí se také na řešení výzkumných úkolů klinik a oddělení FN Brno.

V nabídce vyšetření laboratoře ODH jsou rutinní, statimová a speciální hematologická vyšetření vycházející z koncepce oboru pro potřeby klinik a oddělení FN Brno.

Laboratoř ODH je členěna na:

- příjem biologického materiálu,
- laboratoř rutinní morfologie a hemolýz,
- laboratoř koagulační,
- laboratoř speciální morfologie.

Přijem biologického materiálu z celé DN zabezpečují v pracovních dnech dvě sanitárky. Na pohotovostní službě tuto práci zajišťuje službu konající laborant.

Laboratoř rutinní morfologie a hemolýz zajišťuje vyšetřování krevních obrazů, retikulocytů, tělních tekutin (punktáty apod.), diferenciálního rozpočtu leukocytů periferní krve mikroskopicky, dále pak provádění některých hemolytických metod. Pracují zde zdravotní laboranti na dvou automatických hematologických analyzátoch a mikroskopu.

Laboratoř koagulační se specializuje na provádění rutinních a speciálních koagulačních vyšetření včetně agregometrie. Provoz je zajištěn dvěma automatickými koagulometry a agregometrem. Od ledna 2012 jsme rozšířili nabídku speciálních koagulačních vyšetření

o několik dalších metod jako jsou: faktor VIII, IX, XI, XII, Protein C, Protein S, von Willebrand antigen a stanovení anti Xa aktivity.

Laboratoř speciální morfologie se věnuje barvení a hodnocení nátěrů periferní krve, likvorů, punktátů a kostní dřeně včetně speciálních cytochemických barvení. Provoz je zajištěn zdravotními laboranty, VŠ nelékařem a lékaři. Blíže viz článek M. Kokeszové.

Laboratoř ODH má zavedený systém řízení kvality vypracovaný ve shodě s požadavky normy ČSN EN ISO 9001:2008 a připravuje se k akreditaci dle normy ČSN EN ISO 15189. Je zapojena do národních i mezinárodních systémů externí kontroly kvality. Tato skutečnost přináší zákazníkům záruku kvality výsledků vyšetření.

Prioritou laboratoře ODH je poskytovat svým zákazníkům – lékařům validní a včasné výsledky, které mohou být bezpečně a relevantně použity při diagnostice a komplexní péči o pacienta.

Seznam prováděných vyšetření je součástí Laboratorní příručky ODH (viz <http://lotus/OKB/seznam.nsf/wLPODH?OpenFrameSet>).





Laboratoř speciální morfologie

Michaela Kokeszová



Laboratoř speciální morfologie je nedílnou součástí Oddělení dětské hematologie (ODH). Jde o pracoviště zabývající se kvantitativním rozpočtem a kvalitativním hodnocením buněk periferní krve (PK), kostní dřeně (KD), likvorů a punktátů, čemuž odpovídá i jeho vybavení. Používáme tři kvalitní mikroskopy značky Olympus s fotoaparátem, kamerou a laminární digestoř s barvicím pultem, na němž provádíme nejčastěji tzv. panoptické barvení (May Grünwald-Giemsa Romanowski), ale i barvení cytochemická.

Poskytujeme služby lékařům ze všech oddělení Dětské nemocnice, ale nejvíce spolupracujeme s Klinikou dětské onkologie (KDO). Požadavkem je pro nás elektronická žádanka, na níž je kromě krevního obrazu s diferenciálním rozpočtem (KO + diff) z PK analyzátoru též zadán diferenciální rozpočet mikroskopicky, tedy „očima“. V takovém případě ze vzorku krve daného pacienta provedeme nátěr na sklo. Po zaschnutí preparát barvíme a zařazujeme 100 buněk bílé řady do jednotlivých kategorií s hodnocením jejich morfologie (z řeckých slov morfe = podoba a logos = nauka, tj. nauka o tvarových poměrech). Kromě lékařů požadovaných mikroskopických diferenciálních rozpočtů provádíme nátěry i u těch výsledků KO z hematologických analyzátorů, které jsou výrazněji patologické či přímo mimo rozsah rozlišovacích možností přístroje. S touto situací se setkáváme např. u diagnózy infekční mononukleózy nebo u diagnóz onkologických, zejména u leukémií vstupně nebo již v procesu léčby. Denně tak mikroskopicky analyzujeme přibližně každý čtvrtý vzorek KO.

Mimo hodnocení nátěrů PK provádíme i hodnocení nátěrů z odběrů KD, převážně



u pacientů z KDO. Rozpočet (myelogram) se provádí na 500 buněk, z nichž polovinu má na starosti atestovaný laborant nebo vysokoškolák nelékař a polovinu lékař hematolog, který následně popíše nález. Závěr vyšetření KD jsme schopni v akutních případech poskytnout v časovém horizontu hodin. Naše metody jsou tedy časově i finančně méně náročné, kladou však vysoké požadavky na naši odbornou zdatnost, kterou lze získat až po mnoha a mnoha hodinách strávených u mikroskopu. Svou prací přispíváme do mozaiky vyšetření, která směřují ke stanovení vstupní diagnózy (primární staging) či k informaci o účinnosti již probíhající léčby.

Výsledkem naší činnosti jsou převážně čísla, ale my za nimi vidíme konkrétní buňky konkrétních pacientů. Hematopoetické buňky jsou součástí živého organismu a jejich počet i morfologie zcela jasně vypovídá o zdravotnímu stavu dítěte přicházejícího do ambulance nebo již hospitalizovaného na kterémkoliv oddělení. Proto naši úzce specializovanou činnost provádíme velmi pečlivě, s vědomím velké zodpovědnosti a pokory vůči všem nám svěřeným vzorkům biologického materiálu od našich dětských pacientů.

Deset nejčastějších klinických požadavků/diagnóz řešených dětským hematologem:

- Vyšetření při podezření na koagulopatii (nejčastěji prodloužené aPTT)
- Anémie a neutropenie
- Von Willebrandova choroba
- Hemofilie
- Jiné vrozené/získané krvácivé stavy
- Monitorace léčby hepariny a kumariny
- Trombembolická nemoc
- Trombocytopenie
- Vyloučení trombofilních rizik z různých důvodů
- Konsiliární vyšetření u hospitalizovaných pacientů

NLZP na Oddělení dětské hematologie

Barbora Jordanová



Tým NLZP ODH je tvořen osmi laboranty, vedoucí laborantkou a dvěma sanitárkami. Každodenně jsme v kontaktu i se sestřičkami ambulance ODH, která organizačně spadá pod Poliklinicko-ambulantní část v Dětské nemocnici.

Jsmo poměrně malý kolektiv, kde více než kde jinde musí být naplňována zásada zastupitelnosti, tedy „všichni musí umět všechno“.

Provoz v laboratoři ODH je nepřetržitý, noční a víkendové služby jsou zastoupeny vždy jedním laborantem, který musí zastat veškerý provoz laboratoře, příjem biologického materiálu z celé Dětské nemocnice a obsluhu pracoviště Krevní banky, patřící TTO FN Brno.

Laborant ODH si tedy musí být schopen sám poradit v celé řadě situací, ať už je to zhodnocení krevního nátěru u podezření na malignitu, či zorganizování požadavků na transfuzní přípravky ze všech oddělení Dětské nemocnice. Je taky připraven reagovat na výzvy systému EMOFF, do kterého je laboratoř ODH začleněna.

Službu mající laborant se může vždy obrátit na lékaře hematologa, majícího telefonickou konziliární příslužbu.

Samozřejmostí je pomaturitní specializační studium v oboru Hematologie a transfuzní služba, které absolvovali všichni současní laboranti ODH, dva kolegové se k absolutoriu připravují.

Všichni laboranti jsou také držiteli Osvědčení pro výkon zdravotnického povolání bez odborného dohledu.

Laboranti ODH se každoročně aktivně účastní tuzemských i mezinárodních konferencí a odborných setkání v problematice laboratorní hematologie. Mezi největší úspěchy patří dvě přednášky oceněné jako nejlepší v laboratorní sekci Celostátní pracovní konference laborantů a sester v ČR či vyzvané přednášky na konferenci Laboratorní diagnostika v onkologii na MOÚ Brno.

Odbornou veřejností jsou velmi oblíbené a často žádané i morfologické kvízy z našeho pracoviště, kdy účastníci přednášky vedené laborantem ODH mají možnost hlasovat o prezentovaných nálezech v periferní krvi či kostní dřeni.

Naše oddělení je také otevřeno případným zájemcům z řad zdravotníků pořádáním Dnů otevřených dveří na ODH, kdy se účastníci mohou seznámit s provozem našeho oddělení a vidět přímo, jak probíhá vyšetření vzorků biologického materiálu od příjmu do laboratoře až po vydání výsledků do informačního systému nemocnice a v neposlední řadě se i s pracovníky laboratoře ODH seznámit.

Naše laboratoř není velká co do počtu NLZP pracovníků, ale snažíme se být platnými členy týmu zdravotníků, který se podílí na kvalitní péči o dětského pacienta.

I když s pacientem nepřicházíme tak často do kontaktu, snažíme si jej vždy za vzorkem biologického materiálu představit. Naše práce „není vidět“, zdánlivě není mediálně zajímavá,

vá, nedočkáme se poděkování od spokojených rodičů vyléčených dětí. Přesto se ale snažíme, aby se po vytočení telefonní klapky 4500 vždy ozval z Oddělení dětské hematologie příjemný hlas erudovaného laboranta, který výsledky hematologických vyšetření poskytne v co nejvyšší kvalitě a v co nejkratším možném čase.



Edukační a rekondiční pobyty pro dětské hemofiliky – součást práce Dětského hemofilického centra při Oddělení dětské hematologie FN Brno

MUDr. Světlana Köhlerová



Velká část práce ODH je zaměřena na péči o dětské hemofiliky. V České republice je celkem něco přes 900, z toho je dle registru ČNH (Českého národního hemofilického programu) přes 200 dětí. Jejich péče je soustředěna do osmi dětských hematologických center dle krajů. Z nich pouze KDHO FN Praha Motol a naše pracoviště splňují kritéria CCC (Comprehensive Care Centre). Naše centrum je po motolském druhé největší v zemi. Aktivně se podílíme i na rozvoji a strategiích ČNH (Českého národního hemofilického programu). spolu s kolegy z OKH Bohunice se aktivně podílíme i na rozvoji a strategiích ČNH (Českého národního hemofilického programu). Jeden ze dvou koordinátorů národního programu v oblasti hemofilie je t.č. právě z našeho pracoviště, druhý z OKH Bohunice. FN Brno tak v rámci celonárodní péče o osoby s poruchami krevního srážení hraje stěžejní roli.

V současné době je v ČR profylaktická léčba (předcházení pomocí substituce FVIII u hemofilie A a FIX hemofilie B krvácivým příhodám) zlatým standardem léčby u klinicky těžkých forem hemofilie. Díky tomu je péče o hemofiliky oproti minulosti přesunuta téměř výhradně do ambulantní sféry.

Profylaktická léčba u dětí je podmíněna nácvikem autoaplikace (samostatné aplikace krevního derivátu intravenózní cestou), která obzvláště v mladším věku a u některých pak i ve věku adolescentním není ze strany pacientů vždy vítána. Nácvik autoaplikace je nutný pod dohledem zdravotnického personálu, což je časově náročné jak pro zdravotníky, tak pro pacienta i jeho rodiče. Navíc chybí prostory pro tuto činnost.

I z tohoto důvodu jsou ve spolupráci s Českým svazem hemofiliků organizovány rekondiční a edukační programy pro děti s poruchami krevního srážení.

Největší z nich je letní aktivita (Letní hemofilický tábor) pro děti ve věku 6–18 let, která má nejdelší tradici a kterou v posledních dvanácti letech zajišťuje odborně a personálně naše pracoviště. Dětské hemofilické centrum FN Motol pak zastřešuje obdobné akce pro rodiče s malými dětmi do 6 let. Kromě toho se od roku 2007 ve spolupráci s Hemojunio-rem obě centra podílejí i na zajištění dalšího, tentokrát zahraničního, edukačního programu, který již proběhl v Chorvatsku, Bulharsku a Itálii. Letních hemofilických

táborů (LHT) se účastní děti s poruchou krevního srážení, většinou hemofilici či pacienti s von Willebrandovou chorobou z celé České republiky. Odbornou péči o děti zajišťují lékaři s odborností pediatrie – hematolog, zdravotní sestra (od roku 2005 je to sestřička z IHOKu, kterou si na této klinice při jedné ze svých hospitalizací „vybral“ současný místopředseda hemofilického svazu) a fyzioterapeutky (téměř všechny původně pracovaly na Rehabilitačním oddělení DN). Jedná se o 14denní pobyt ve druhé polovině července v krásném prostředí Beskyd. Pobyt je zaměřen na nácvik autoaplikace, rehabilitaci a edukaci o nemoci. Tábor začíná vstupním vyšetřením dětí: děti projdou lékařskou vstupní prohlídkou a komplexním vyšetřením fyzioterapeuta s měřením rozsahu pohybů všech kloubů. Následně jsou děti rozděleny do skupin či oddílů a mají in-



dividuální zdravotnickou péči a předem je jim znám rozpis léčebných a fyzioterapeutických povinností, které probíhají každý den dopoledne včetně sobot a nedělí. Každé dítě má vedenu dokumentaci (lékařem i fyzioterapeutem) a před odjezdem je mu vydána „Propouštěcí zpráva z LHT“, kterou účastník LHT odevzdává svému ošetřujícímu hematologovi po návratu z tábora.

„Běžné“ táborové starosti a radosti dětem v rámci celotáborové hry připravují jejich vedoucí, z nichž téměř polovina jsou také jedinci s hemofilii. Většina se jich navíc v minulosti podobného pobytu sama účastnila. Děti si mimo jiné mohou vyzkoušet aktivity, které jsou pro ně v jejich běžném životě téměř zapovězené. Jsou jim přitom vštěpovány i základní principy profylaxe tak, aby byla využívána a ne zneužívána.

Dvakrát za pobyt, vždy uprostřed každého týdne, děti s doprovodem absolvují celodenní výlet a v případě příznivého počasí děti i přenocovaly v přírodě, zažili jsme s nimi i noc na hradě, sestup do dolu Landek, vystoupali na vrcholky beskydských i blízkých slovenských hor.



Kromě toho se zdravotníci a vedení LHT podílí na zajištění přednášek nejen o vlastní nemoci. Účastníci LHT vyslechli kromě přednášek souvisejících s hemofilii např. i přednášku náčelníka Horské služby Beskydy nebo obsáhlou přednášku o První pomoci zajištěnou Bc. Vosáhlem z Brna. Přijeli se za námi podívat vojáci z posádky v Hranicích a Lipníku nad Bečvou, kteří se účastní misí v Afgánistánu.

Cílem všech, kteří se na přípravách edukačních a rekondičních pobytů podílí, je „vzdelaný hemofilik“, zaučený v autoaplikaci, uvědomující si omezení daná svou nemocí. Jsme rádi, že na těchto pobytech vznikají silné přátelské vazby mezi dětmi napříč celou republikou. A těšíme se i z důvěry, když se na nás obracejí se svými radostmi a starostmi i v dospělém věku. To, že se děti opakovaně a rády na tyto akce vrací, je pro nás i naše kolegy potvrzením správného směru nastoupeného v komplexní péči o dětskou hemofilii, při současném standardu léčby tak vyrůstá a dospívá „nová generace hemofiliků“. Fakt, že již hned po prázdninách se děti na tábor opět přihlašují a že už v lednu je tábor většinou plně obsazen, je současně i zavazující pro všechny, kteří se v „hemofilické společnosti“ v naší zemi pohybují.



Nový mamograf na PRM

Dne 2. května 2012 byl za účasti MUDr. Romana Krause, MBA, ředitele FN Brno, prof. MUDr. Jiřího Mayera, CSc., náměstka pro onkologii a děkana LF MU a prof. MUDr. Vlastimila Válka, CSc., MBA přednosta Radiologické kliniky FN Brno slavnostně do ostrého provozu uveden nový mamograf. Mamomat Inspiration v hodnotě téměř šest miliónů korun financovala FN Brno z vlastních zdrojů.

Loutky v nemocnici



Dne 4. května 2012 byla v Teyschlově hale v Dětské nemocnici zahájena výstava dokumentující aktivity projektu LOUTKY V NEMOCNICI. Prostřednictvím vystavených fotografií se můžete přesvědčit, jak dovedou loutky na dětských tvářích vykouzlit úsměv, i když je malým pacientům v nemocnicích zrovna ouvej. Výstava velkoformátových fotografií zde bude k vidění měsíc a pak zavítá i do dalších nemocnic v Čechách

a na Moravě. Jako součást vernisáže proběhlo i speciální slavnostní představení se spoustou písniček pro malé pacienty.

Procházka v rytmu srdce



U příležitosti konání výročního 20. kongresu České kardiologické společnosti se 15. května 2012 na náměstí Svobody konalo edukativně-zábavné odpoledne s názvem „Procházka v rytmu srdce“. Tato akce se konala pod záštitou České kardiologické společnosti a občanského sdružení Rytmus srdce. Lékaři (MUDr. Milan Sepší, MUDr. Monika Mikolášková a MUDr. Tomáš Ondruš) a sestřičky (Kratochvílová Petra, Janíčková Simona, Janíková Dana, Kadle-

cová Věrka, Lampová Šárka, Maiová Petra, Majerčíková Bohunka, Makovičková Iva, Šenkyříková Marta, Volejníčková Jana, Zadáková Andrea) Interní kardiologické kliniky FN Brno nabídli kolemjdoucím základní kardiiovaskulární vyšetření se stanovením rizika infarktu myokardu. Akce vzbudila příznivý ohlas, během jejího čtyřhodinového trvání se vyšetření podrobilo víc než 250 zájemců. Všem zúčastněným zaměstnancům IKK patří veliké poděkování.

2. ročník Nordic Walking Tour



Dne 16. května 2012 v parku u Antroposu se IKK FN Brno (MUDr. Milan Sepší, Šárka Chaloupková a Robert Vysoký) podílela na organizaci 2. ročníku Nordic Walking Tour s mottem: Chůze prospěšná srdci. Tato akce je součástí celorepublikového osvětového projektu určeného široké veřejnosti. Cílem je za pomoci odborníků - lékařů, představit pozitivní vliv pohybu - chůze s holemi - na fyzické i psychické zdraví jedince. Brňané

si měli možnost chůzi s NW holemi vyzkoušet na krátké trase pod dohledem instruktorů, kteří vysvětlili základy a předvedli praktickou ukázkou. I přes zpočátku zamračené počasí se nás sešlo 225. Všem zúčastněným zaměstnancům Fakultní nemocnice Brno srdečně děkujeme a těšíme se na příští ročník.

Výtěžek z jarmarku



Dne 10. května 2012 byly na Oddělení 56 NJIP Pediatrické kliniky FN Brno předány dary, které věnovaly děti ze Základní školy J. A.

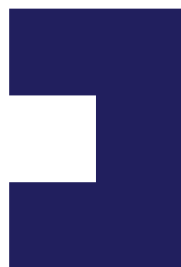
Komenského a MŠ v Brně, nám. Republiky 10. Váhy na pleny, ohřívačky mléka a sterilizátor kojeneckých lahví v celkové hodnotě 8 000 Kč byly pořízeny z výtěžku Vánočního jarmarku, na němž byly prodávány výrobky žáků ZŠ.

Každá tvář má svůj příběh

Ve středu 16. května 2012 byla moderátorem Romanem Víškem z Českého rozhlasu ve foyer 3. NP pavilonu L, PMDV slavnostně otevřena výstava fotografií Jiřího Hurta s názvem Každá tvář má svůj příběh. Cílem fotografické výstavy je přiblížit veřejnosti život lidí nemocných nevyléčitelnou dědičnou chorobou hemofilii (poruchou srážlivosti krve). Výstava se setkala se značným úspěchem nejen mezi pacienty a návštěvníky naší nemocnice, ale i zaměstnanci. Ve čtvrtek 31. května 2012 se výstava přestěhuje do Teyschlových hal v Dětské nemocnici.

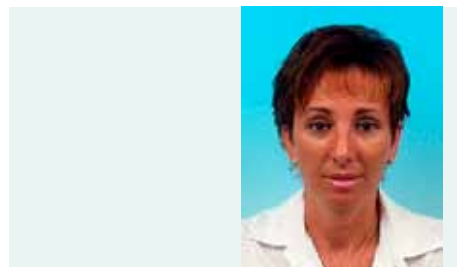
Čistička vzduchu s ionizátorem

Oddělení dětské plastické chirurgie FN Brno získalo díky Nadačnímu fondu Šťastný úsměv čističku vzduchu s funkcí zvlhčování vzduchu a ionizátorem KC-860E. Dar v celkové hodnotě 20.000,- Kč usnadní, urychlí a zkvalitní pooperační rekonvalescenci malých pacientů, kteří se narodili s vrozenou vývojovou vadou – rozštěpem obličeje.



Antibiotické středisko FN Brno

MUDr. Markéta Hanslianová



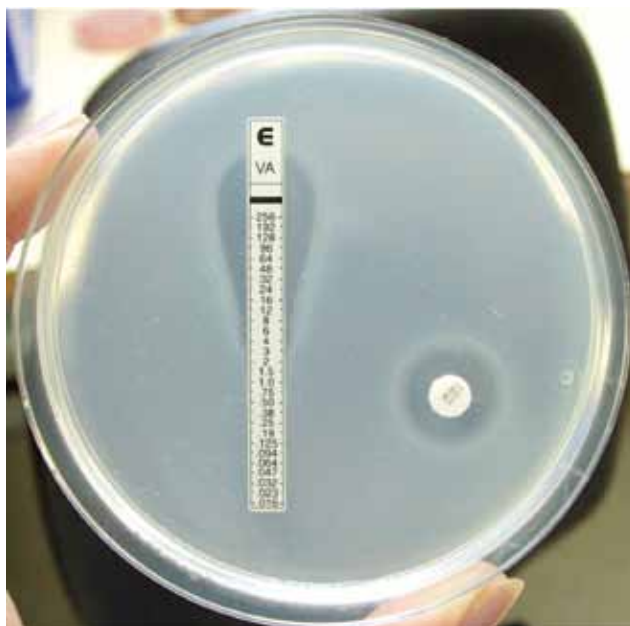
Antibiotické (ATB) středisko funguje při Fakultní nemocnici (FN) Brno od roku 1992. V tomto roce bylo Antibiotické středisko samostatným pracovištěm FN Brno pod vedením MUDr. Dagmar Burgetové. V roce 1993 bylo zařazeno pod Oddělení klinické mikrobiologie (OKM), které současně v tomto roce přestalo být detašovaným pracovištěm mikrobiologického ústavu Fakultní nemocnice U svaté Anny. Vzniklo tak nové samostatné pracoviště – Oddělení klinické mikrobiologie FN Brno, jehož součástí je Antibiotické středisko dodnes.

Práce Antibiotického střediska těsně navazuje na práci ostatních úseků OKM. ATB středisko zajišťuje dohled nad správnými postupy při stanovení citlivostí, resp. rezistencí mikroorganismů k antimikrobiálním látkám a správnou interpretaci výsledů vyšetření citlivosti směrem ke klinickým lékařům. Součástí vyšetření citlivosti je také stanovení produkce betalaktamáz a ověřování netypických a klinicky významných profilů rezistence mikroorganismů. Některé z těchto kmenů jsou poskytovány k dalšímu vyšetření do Národní referenční laboratoře (NRL) pro antibiotika při Státním zdravotním ústavu Praha. Ve spolupráci s NRL pro antibiotika se Antibiotické středisko FN Brno také podílí na testování nových antibiotik zaváděných na trh v České republice (ČR) a je součástí evropského systému sledování antibiotické rezistence EARSS (European Antimicrobial Resistance Surveillance System). Sledování rezistence jednotlivých mikroorganismů je nedílnou součástí práce ATB střediska. V minulých letech a desetiletích došlo v důsledku nevhodného zacházení s antibiotiky k výraznému nárůstu a šíření rezistentních mikroorganismů v populaci a ke ztrátě účinnosti některých skupin antibiotik. Objevují se bakterie rezistentní zároveň k několika skupinám antibiotik (tzv. multirezistentní) a v současné době se hovoří již o globálním ohrožení zdravotního stavu populace a o pandemickém rozšíření rezistentních původců infekcí. Léta užívaná antibiotika přestávají být na tyto bakteriální kmeny účinná a nová antibiotika nebo

nové skupiny antibiotik jsou na trh uváděny jen velmi málo. Většina nových antibiotik je svým účinkem namířena vůči grampozitivním původcům infekcí (stafylokoky, streptokoky, enterokoky atp.), antibiotika s účinností vůči gramnegativním mikroorganismům (enterobaktérie, pseudomonády, acinetobactery atp.) citelně chybějí. Přitom právě rezistence gramnegativních mikroorganismů k antibiotikům představují v současné době ten největší problém. Kmeny enterobaktérií s produkcí širokospektré betalaktamázy ESBL (Extended Spektrum Beta Lactamase) jsou významně rozšířeny téměř ve všech zdravotnických zařízeních ČR a podle výsledků EARSS produkuje tento enzym 50% invazivních izolátů (kmeny izolované z hemokultur a mozkomíšního moku) *Klebsiella pneumoniae* zachycených od pacientů v České republice. V praxi znamenají bakteriální kmeny s produkcí ESBL komplikaci v léčbě pacientů. Kmeny mají zachovanou citlivost jen k několika málo antibiotikům a výjimkou nejsou kmeny citlivé pouze ke dvěma antibiotikům ze všech možných. Ze světa jsou v současné



Obr. 1 Stanovení citlivosti k antibiotikům (minimální inhibiční koncentrace - MIC) diluční metodou



Obr. 2 Stanovení citlivosti k antibiotikům (minimální inhibiční koncentrace - MIC) pomocí definovaného gradientu antibiotika (Etest)

době sporadicky reportovány i kmeny enterobaktérií, které nejsou citlivé k žádnému známému antibiotiku - někteří z producentů karbapenemáz. V České republice bylo do prosince 2011 evidováno celkem 15 případů kolonizace nebo infekce kmeny *Klebsiella pneumoniae* produkující karbapenemáz. U devíti pacientů se buď jednalo o importovanou nákazu nebo byla prokázána epidemiologická souvislost s importovanou nákazou (Řecko, Itálie). V šesti případech nebyl zjištěn zdroj nákazy, i tak je anamnéza pobytu ve zdravotnickém zařízení v některých cizích zemích nejpravděpodobnějším rizikovým faktorem.

Antibiotické středisko FN Brno monitoruje rezistence a jejich trendy u nejčastějších a nejzávažnějších původců infekčních komplikací ve Fakultní nemocnici Brno. Zvláštní pozornost je věnována bakteriálním kmenům se závažným profilem rezistence (terapeuticky špatně postižitelným), ke kterým patří mimo již zmiňované gramnegativní baktérie s produkcí ESBL a karbapenemáz také methicilin rezistentní *Staphylococcus aureus* (MRSA), vankomycin rezistentní enterokoky (VRE) a multirezistentní *Pseudomonas aeruginosa*. Data jsou zveřejňována jednou ročně na intranetu FN Brno a jednotlivé kliniky mají možnost si vyžádat podrobnější rozbor situace. Monitorovaná je také spotřeba antibiotik, která úzce souvisí s rezistencí mikroorganismů.

Nedílnou součástí práce Antibiotického střediska je také edukační činnost. Lékaři ATB střediska se příspěvkem o rezistenci mikroorganismů a účelném zacházení s antibiotiky podílí na sérii vstupních seminářů, které absolvují lékaři nastupující do FN Brno, připravují semináře s podobnou tematikou pro jednotlivé kliniky nemocnice i extramurálně pro praktické lékaře či ambulantní specialisty.

Antibiotické středisko FN Brno je zodpovědné za vypracování Antibiotického listu nemocnice (seznam esenciálních antibiotik s určitou rezervou v Nemocniční lékárně) a dohlíží na jeho dodržování. Schvaluje užití antibiotik patřících do kategorie tzv. vázaných antibiotik a spolupodílí se na tvorbě doporučených postupů pro profylaxi i terapii vybraných infekčních komplikací.

Mimo svou laboratorní a administrativní činnost poskytuje Antibiotické středisko FN Brno také telefonické konzultace mikrobiologických nálezů s doporučením vhodné antibiotické terapie a klinicko-mikrobiologická konzília u lůžka pacienta.



Obr. 3 Stanovení produkce širokospektré betalaktamázy ESBL

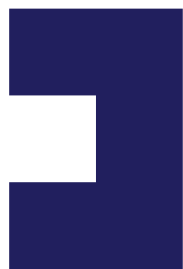
Aktuality



TRAUMATEAM ČR cvičil ve FN Brno - PMDV

Dne 28. května 2012 se uskutečnilo druhé společné cvičení TRAUMATEAM ČR, který je tvořen skupinou zaměstnanců FN Brno ve spolupráci s HZS ČR - USAR. Cvičení se uskutečnilo pod vedením velitelů akce, Ing. Oldřicha Klegra za HZS ČR a prim. MUDr. Petra Nestrojila, CSc. (FN Brno) za lékařskou část. Úkolem cvičících bylo vystavět modul 7 předstunuté zdravotnické jednotky, který se skládá ze sedmi nafukovacích stanů, které dohromady tvoří soustavu pro třídění pacientů (triage), dvě ambulance a dvě JIP pro vážnější a život ohrožující poranění. Dohromady vytváří zázemí pro 23 členný tým. Dále vystavění týlového zabezpečení pro chod tohoto modulu. Součástí cvičení byl také příjem a ošetření raněných, k němuž posloužili „krabicoví pacienti“ (krabice s příznaky a diagnózami raněných pacientů). Cvičení bylo koncipované jako finální příprava na mezinárodní cvičení MAAFEX, které se ve dnech 22. - 24. června 2012 uskuteční ve městě Teplá v Karlovarském kraji.





Informace o specializované ambulanci CAR Bohunice



Centrum asistované reprodukce Brno, Gynekologicko–porodnická klinika
Fakultní nemocnice Brno
Vedoucí: prof. MUDr. Pavel Ventruba, DrSc., MBA
www.ivfbrno.cz
e-mail: info@ivfbrno.cz

Centrum asistované reprodukce posílilo činnost specializované ambulance pro vyšetření a léčbu poruch plodnosti **v areálu Fakultní nemocnice, Bohunice** v rámci Gynekologicko–porodnické kliniky v budově „Z“.

Ordinační doba je v pondělí 15.30 – 17.30 hodin a objednání je možné na **tel. 532 233 953, eventuálně 532 238 253.**

Pro zaměstnance FN Brno poskytujeme slevu na výkony nehrazené pojišťovnou!

Podrobné informace aktuálně uvádíme na www.ivfbrno.cz.

Centrum asistované reprodukce je univerzitní zařízení poskytující veškerou léčbu neplodnosti „pod jednou střechou“. Na našem pracovišti se téměř před 30 lety narodilo první dítě ze zkumavky v rámci ČR i celé východní Evropy.



Provádíme vyšetření poruch plodnosti muže a ženy:

- Rozšířené vyšetření spermogramu.
- Andrologické a urologické vyšetření.
- Ultrazukové vyšetření.
- Diagnostika endometriózy.
- Vyšetření ovulace a průchodnosti vejcovodů.
- Sexuologické vyšetření.
- Genetické vyšetření.
- Imunologické vyšetření.

Na základě diagnostiky nabízíme:

- Operační léčbu poruch plodnosti muže a ženy.
- Léčbu endometriózy.
- Individuální léčebný plán.
- Hormonální léčbu.
- Veškeré metody asistované reprodukce.
- Preimplantační genetickou diagnostiku.
- Dárcovství vajíček, spermií a embryí.
- Ochranu plodnosti onkologických pacientů.
- Péči o rizikovou graviditu.

Centrum asistované reprodukce poskytuje celou šíři nejmodernějších metod vedoucích k úspěšnosti srovnatelné s celosvětovou úrovní.





Periodický audit NIAHO ve FN Brno

Mgr. Mgr. Zuzana Velebová, MUDr. Jaroslav Pepřla



V únoru 2012 uplynul rok od akreditačního auditu, na jehož základě naše nemocnice jako první v Evropě získala akreditaci dle amerických národních standardů NIAHO. Na konci letošního února jsme absolvovali první periodický audit. Stejně jako v loňském roce probíhal současně s periodickým auditem systému řízení kvality dle ISO 9001:2008.

V průběhu roku 2011 jsme se věnovali plnění opatření, která vyplynula z akreditačního auditu. Jednalo se o celkem 12 nálezů – sedm neshod 2. stupně, které nebránily udělení akreditace a pět příležitostí ke zlepšení. Z uvedených sedmi neshod byla pouze jedna neshoda z medicínských činností, ostatní byly z oblastí podpůrných činností.

Ve spolupráci s pracovníky odpovědnými za jednotlivé oblasti byla nápravná opatření v plném rozsahu realizována a při následném periodickém auditu v únoru 2012 bylo jejich plnění potvrzeno auditorským týmem. Kromě jednoho nálezu, týkajícího se kouření v nemocnici, byly všechny neshody z roku 2011 uzavřeny a auditoři ocenili jejich odpovědné a komplexní vyřešení.

Letošní první periodický audit probíhal od 22. do 24. února a stejně jako v roce 2011 byl zaměřen na naplnění požadavků normy ISO 9001:2008 a plnění akreditačních standardů NIAHO. V průběhu tří dnů auditorský tým navštívil deset klinik, oddělení i nemedicínských útvarů, kde prověřoval plnění nápravných opatření i naplňování dalších požadavků normy a akreditačních standardů. Tým byl tvořen vedoucí auditorkou Danou Riddle, která se jako jediná z týmu účastnila i loňského auditu, dále ze čtyř lékařů s odborností chirurgie, anesteziologie a gynekologie; zbytek osmičlenného týmu tvořili auditoři zabývající se fyzickým prostředím.

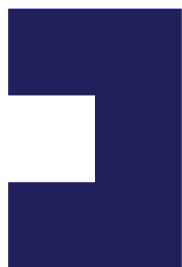
Obdobně jako v loňském roce auditoři v navštívených útvarech pozorovali probíhající činnosti a vedli rozhovory s vedeními klinik, se zdravotnickým i nezdravotnickým personálem, ale také s pacienty. Poděkování patří zejména KARIM, CHK, GPK, IGKE, UK a COS I, na kterých auditoři strávili nejvíce času a jejichž práci vysoce ocenili.

V oblasti zdravotní péče byla velká pozornost věnována především zdravotnickým záznamům – jejich přesnosti a úplnosti, dále pak systému prevence nozokomiálních nákaz. V oblasti organizačně-personální byl audit tentokrát zaměřen na systém sledování kvalifikace a vzdělávání personálu a hodnocení výkonnosti lékařů. Velmi pozitivně byl hodnocen systém řízení a naplňování požadavků normy ISO 9001:2008, které tvoří se standardy NIAHO kompatibilní systém.

V oblasti fyzického prostředí byla pozornost věnována především bezpečnostním a protipožárními opatřeními, kterých se také týkaly dílčí nálezy zaznamenané v auditorské zprávě. Ta však obsahuje také jeden již zmiňovaný nálezu, který přetrvává z loňského roku. Jedná se o porušování zákazu kouření, resp. nedodržování stanovených pravidel. Auditoři ocenili opatření, která byla v uplynulém roce v tomto směru realizována (zapojení do projektu WHO - síť nekuřáckých nemocnic, vytvoře-

ní „kuřáckých míst“ v areálu nemocnice, edukace, možnost návštěvy poradny pro odvykání kouření na KNPT a další), nicméně během auditu byly nalezeny důkazy o porušování stanovených interních pravidel. Tato neshoda musí být do příštího periodického auditu uspokojivě vyřešena a bude jí věnována náležitá pozornost. Závěrečná auditorská zpráva obsahuje celkem osm nálezů, z toho jeden se týká systému sledování výkonnosti zdravotnických pracovníků, tři jsou z oblasti poskytování zdravotní péče a čtyři se týkají fyzického prostředí. Při závěrečném vyhodnocení auditoři ocenili vysokou úroveň poskytované péče a jejího systému řízení. Vyjádřili poděkování za otevřený přístup pracovníků nemocnice při auditu a konstatovali, že pro Det Norske Veritas je ctí, že Fakultní nemocnice Brno je jejich klientem.

Je nezbytné na tomto místě poděkovat všem, kteří se podíleli na organizačním zajištění auditu - kromě pracovníků ORK zejména náměstkyni pro NLZP Mgr. Erně Mičudové a lékařskému náměstkovi doc. MUDr. Lubomíru Haklovi, CSc., ale i dalším lékařům, sestrám a také nezdravotnickým pracovníkům, především vedoucí OBKŘ Mgr. Renatě Valentové, vedoucímu OBPT panu Jiřímu Novotnému a za tlumočení do angličtiny patří dík Ivetě Marešchové. Přes vstřícný a korektní přístup členů auditorského týmu kladl audit vysoké požadavky na organizační zabezpečení a zajištění jeho hladkého průběhu. Věříme, že i letos se nám podaří realizovat nápravná opatření k nálezům stejně úspěšně jako v loňském roce a akreditaci při auditu v roce 2012 obhájíme. Byli jsme přece první v Evropě, kdo ji získal.



Nadační fond dětské onkologie KRTEK

Ing. Stanislava Martínková

Klinika dětské onkologie Fakultní nemocnice Brno (KDO FN Brno) je jedním ze dvou komplexních onkologických center určených Věstníkem Ministerstva zdravotnictví ČR pro komplexní diagnostiku a léčbu nádorových onemocnění u dětí a mladistvých v ČR. Toto zařízení je spádovým centrem pro celou oblast Moravy, Slezska a východní části Čech.

Nadační fond dětské onkologie KRTEK (NFDO Krtek) podporuje práci KDO FN Brno od roku 1999 a je její neoddělitelnou součástí. Od začátku fungování NFDO Krtek je jeho hlavní prioritou zkvalitnění a zpříjemnění pobytu dětí v nemocnici, péče v průběhu trvání celé léčby a pomoc při vyrovnávání se s jejími následky, ale i pomoc dětem s návratem do běžného života, jenž bývá díky následkům náročné léčby často velmi komplikovaný. Realizujeme programy na zvyšování kvality života malých pacientů a jejich blízkých. Snažíme se již v rámci samotné léčby zajistit dětem dostatek prostoru a možností k uchovávání jejich komunikačních a sociálních dovedností. Dětem po náročné léčbě nabízíme příležitosti a prostor k znovuzapojení do kolektivu podobně zkušených vrstevníků, do společnosti a do běžného života.

Pobyt na klinice:

- Provozování ubytovny pro rodiče a děti léčené na KDO FN Brno je jedním z našich nejdůležitějších projektů. Ubytovna se stala nepostradatelným zázemím pro onkologické pacienty a jejich rodiny. Umožňuje dětem během léčby pobyt mimo nemocniční prostředí a současně zohledňuje finanční situaci rodin i jejich nárok na ubytování coby doprovodu hospitalizovaných dětí. Nejedná se o pouhé poskytnutí místa k přespaní, snažíme se našim pacientům a jejich blízkým pobyt v nemocnici po všech stránkách co nejvíce usnadnit.
- Po etapách rekonstruuje herní koutky v prostorách KDO, průběžně doplňujeme učební pomůcky, cd, dvd, knihy, hry a hračky i potřebné vybavení do výtvarné dílny. Zajišťujeme nákup stolních počítačů, laptopů, MP3 a DVD přehrávačů či TV přijímačů. Snažíme se o vytvoření útulného prostředí pro naše pacienty a o vybudování zázemí pro jejich rodiče v době, kdy společně tráví čas na jednotlivých odděleních KDO.
- Snažíme se pobyt dětí v nemocnici zkrátit na minimum a víme, že je pro ně v mnoha ohledech nejlepší prožívat léčbu ve známém prostředí domova. KDO FN Brno zajišťuje za podpory NFDO Krtek pro své pacienty pomoc při domácí péči. V současné době jde především o paliativní péči, zapůjčení léčebných pomůcek a podpůrných přístrojů. Cílem projektu domácí péče je však vytvoření a vybavení týmu lékařů a sester, kteří navštíví nemocné dítě a podniknou nezbytné kroky k vyřešení problému. Ve většině případů není nutný transport ani následná hospitalizace dítěte.
- Naš nadační fond vydal Průvodce onkologickou léčbou pro rodiče hospitalizovaných



dětí. Průvodce funguje jako jeden ze zachytných bodů při orientaci v neznámé, většinou stresující situaci spojené s čerstvou diagnózou a neznalostí souvisejících problémů v novém prostředí.

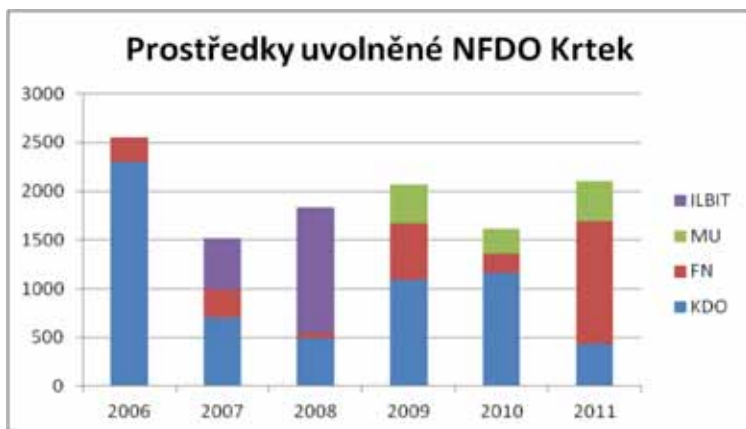
- Klinikou dětské onkologie často navštěvují umělci, sportovci a další milé osobnosti, které přicházejí jen tak, pro radost našich dětí.

Akce mimo nemocnici

Programy organizované pro pacienty KDO FN Brno jsou zaměřeny na šetrné obnovení fyzických sil v situaci, kdy se děti a jejich blízcí vyrovnávají s prožitou zkušeností onkologického onemocnění, s následky jeho léčby či s jinými komplikacemi způsobenými nemocí.



- Krteččí aktivity v podobně zimních a letních rekonvalescentních pobytů pro školáky by měly dětem poskytnout pocit sounáležitosti a bezpečí v kolektivu a současně je podpořit při získávání nového sebevědomí v interakci s širším okolím. Spolu s pacienty se těchto akcí zúčastní i jejich zdraví sourozenci a kamarádi, což je nejpodstatnějším aspektem těchto projektů.
- Pro teenagery pořádáme poznávací zájezdy a pobytové akce tak, aby se jich mohly účastnit i děti, kterým jako následek onkologické léčby zkomplikoval život fyzický handicap.



- V posledních letech se těší velké oblibě i akce pro předškoláky formou příměstských táborů v prostorách výtvarné dílny a Dětské nemocnice FN Brno.
- Velmi oblíbené jsou relaxační pobyty pro rodiny s dětmi v aktivní léčbě a těsně po jejím ukončení. Poskytují rodičům příležitost společně sdílet prožitky, obavy i strasti spojené s onkologickou léčbou, umožňují jim vzájemnou podporu a navázání bližších vztahů. Prodloužené víkendy organizujeme 2x v roce – jarní a podzimní. Týdenní rodinné pobyty nabízíme na chatě Permoník v Krkonoších
- Druhým rokem můžeme nabídnout našim maminkám a pacientům týdenní pobyty, které jsou financovány z charitativní akce Na kole dětem www.higbic.cz.

Technologické vybavení

Dalšími obory činnosti NFDO Krtek jsou podpora technologického vybavení diagnostických a léčebných pracovišť, podpora výzkumu co nejšetrnějších léčebných postupů pro každé dítě, které někdy nejsou hrazeny zdravotními pojišťovnami. NFDO Krtek podporuje vzdělávání lékařů a zdravotnického personálu. NFDO Krtek se podílí finančními prostředky na vybavení KDO FN Brno, ale i spolupracujících pracovišť - Integrované laboratoře bio-medicínských technologií Masarykovy univerzity a Oddělení klinické hematologie Fakultní nemocnice Brno.

V letech 2006-2011 bylo z fondů NFDO Krtek uvolněno 11 696 000 Kč na vybavení a přístroje, z toho pro potřeby Kliniky dětské onkologie 6 182 000 Kč, Fakultní nemocnice Brno 2 644 000 Kč, Masarykovy univerzity 1 063 000 Kč, Integrované laboratoře bio-medicínských technologií MU 1 807 000 Kč. V letošním roce podpoříme také nákup šokeru pro FN Brno, sdružíme prostředky na nákup cívky pro magnetickou rezonanci, poskytneme finance na nákup videolaparoskopu.

Fundraising

NFDO Krtek reprezentuje KDO FN Brno, komunikuje s dárci, pořádá charitativní akce a veřejné sbírky na podporu činnosti FN Brno.

Dražby, koncerty, divadelní představení, výstavy, aukce, módní přehlídky, firemní oslavy, tomboly a aktivity škol, stejně jako golfové, fotbalové a další sportovní akce pořádané různými společnostmi a fyzickými osobami ve prospěch NFDO Krtek, jsou neocenitelnými projevy lidské solidarity, zvláště když se ve většině případů vystupující a sportovci účastní bez nároku na honorář. Díky těmto aktivitám se na pomoc dětem dostávají potřebné finanční prostředky k realizaci našich projektů.

Partnerství s Univerzitou Palackého v Olomouci

Pro realizaci projektů v rámci zlepšování kvality života onkologických pacientů existuje velmi úspěšná spolupráce NFDO

Krtek s projektem Centra podpory integrace (registrační číslo CZ.1.07/1.2.00/08.0117), která trvá již více než dva roky. Hlavním řešitelem tohoto projektu je Katedra aplikovaných pohybových aktivit na Fakultě tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci. Cílem projektu, který je zaměřen na oblast aplikovaných pohybových aktivit, je zejména zlepšení rovných příležitostí dětí a žáků, včetně dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP). Mezi cíli projektu je například vytvoření podmínek pro začleňování dětí s SVP do hlavního vzdělávacího proudu, včetně tvorby individuálních vzdělávacích plánů pro tělesnou výchovu, vytvoření a rozvinutí systému poradenských služeb, podpora neformálního vzdělávání s cílem zlepšení kompetencí pedagogických pracovníků pro odstraňování bariér bránících rovnému přístupu všech jedinců ke vzdělávání, zdokonalování systému vzdělávání pracovníků nestátních neziskových organizací a středisek volného času pomocí vytvořeného vzdělávacího modulu. V rámci projektu jsou vytvářeny metodické materiály, které slouží jako podpora při školení pracovníků organizací působících v oblasti vzdělávání nebo asistenčních služeb a v oblasti volného času dětí a mládeže.

V rámci projektu je spolupráce s NFDO Krtek realizována především v podobě vytváření volnočasových pohybových programů, kdy dochází k úpravě a zvolení vhodných pohybových aktivit pro děti s onkologickým onemocněním. Ty mají za cíl především zvýšit ztracené sebevědomí těchto dětí, zlepšit jejich komunikační schopnosti a zvýšit tělesnou kondici, ztracenou během dlouhodobé léčby. Další oblast spolupráce s NF KRTK představuje vzdělávání jednotlivých pracovníků v oblasti trávení volného času.

Více informací k projektům na webových stránkách www.krtek-nf.cz, www.apa.upol.cz.



Krev, ta zvláštní šťáva....

Mgr. Milan Klapetek



Co se člověku vybaví při slovu „krev“? O krvi většinou každý ví, že právě jí se podepisuje úpis, kterým se člověk zaprodává ďáblu, ale to není zdaleka to jediné. „Krev je hustší než voda“ je známý výrok, jehož význam je v konstatování, že pokrevní bratrství nemůže rozdělit ani moře a jeho dá-lavy. Je-li někdo s někým jedné krve, znamená to i dnes spojení na život a na smrt. Krev je velmi často vnímána jako nositelka národní povahy či identity, jak výstižně dokazují názvy tak slavných operet, jakými jsou Pol-ská či Vídeňská krev.

Podíváme-li se do dávných časů, naskytne se nám úžas-ný pohled na to, co všechno lidé s krví spojovali, co všechno v ní viděli a jaká kouzla a čáry s ní vyváděli. V krvi bylo spatřováno přímo magické sídlo života a její barva byla jeho symbolem.

V babylonském mýtu o stvoření člověka je člověk stvořen z krve a hlíny a krev je napříč všemi starými kulturami také jako sídlo života vnímána. Odtud se odvíjí i nespočet praktik, příkazů a zákazů, které se právě krve pro její tajemnou moc týkaly. I v Bibli je možno předpokládat, že je to právě ona běžná krevní magie, která je pozadím mnoha zákazů, kterým dnes člověk nemusí jednoduše rozumět. Jak je známo, Starý zákon zakazuje požívání krve, a každé zvíře, které smí dle těchto příkazů člověk požit jako potravu, musí být nejprve rituálně veškeré krve zbaveno. Texty Starého zákona, ve kterém jsou tyto zákazy, týkající se krve, jsou pro dnešního člověka nesnadno srozumitelné. Přesto však právě ony magické představy mohou být klíčem k pochopení i ně-čeho mnohem závažnějšího a zásadnějšího.

Magie krve spočívala v představě, že pomocí cizí krve může člověk získat ži-vot. Bylo to však vnímáno magicky a nebyla míněna její výživná hodnota nebo dokonce transfuze krve v našem slova smyslu. Člověk má ovšem dle Hospodi-nových přikázání vidět jistotu svého života v božím řádu a jeho respektování - krevní magie a její rozličné praktiky představují jakési svůdné pokušení. Tak by šlo obstarat a pojistit si život celkem snadno a rychle, „postranně“, aniž by se člověk na nějaký boží řád musel ohlížet. Celá ona magická představa tedy spočívala ve věčné touze člověka pojistit si svůj život zde na zemi, a to tím celkem nejjednodušším způsobem. „Pít něčí krev“ ovšem znamenalo pít jeho život; a ještě dále dovedeno – žít na něčí úkor. A o to tu jde, a proto i zákaz lichvy, případně zákaz braní jakéhokoliv úroku vůbec a zákaz požívat krev mají zcela téhož společného jmenovatele. V obojím jde o totéž – vysávat někomu z těla život.

Biblická role člověka spočívá v zaměření přesně opačném – člověk zde má být pro druhého a chlebem milosrdenství naopak druhým či potřebným život dodávat. Ano, řekl bych dokonce, případně i tu svoji krev někomu poskytnout. Zajímavý je i osud těchto dvou zákazů, vztahujících se k jedné a téže skuteč-



nosti. Zatímco zákaz požívání krve, u kterého lze o jeho dobové pod-míněnosti celkem opodstatněně uvažovat, je v judaismu i ně-kterých dalších nábožen-ských společnostech úz-kostlivě dodržován (až k odmítání transfuze), zákaz lichvy a života z cizí krve v podobě braní úroků se vesměs vnímá jako zcela bez-významný a nebude nás patrně mnoho, kteří by něco takového brali vážně. Je sice prav-da, že mně na běžném účtu

Česká spořitelna jakési úroky připisuje, ale vedena starostí o moji křesťanskou duši mně je obratem v poplatcích opět odpočítává. Díky jí za to! Při zprávách o tom, jak tisícikorunové dluhy dorůs-tají lichvářským úrokem statisčových hodnot se tedy ukazuje, že moderní upíři se už nepoznají podle zubů.

Při zmínce o krvi se mně ovšem přede-vším vždy vybaví jedna anekdota z ja-kéhosi předválečného kalendáře. Jde muž s nezbytnou lahví rumu v kapse, když tu najednou uklouzne a upadne. Když vstává, ucítí v kalhotách podezře-lé mokro. Z úst se mu v tu chvíli vydere hrůzyplný výkřik „....snad je to jenom krev!“ Pomineme-li tuto možnou situa-ci, pak je ovšem jinak možno krev po-važovat za tekutinu ze všech nejdražší a nejvzácnější. Tím nemám nikterak na mysli cenu, kterou naši vlast stála afé-ra se společností Diag Human; a zná-mý citát z Goethova Fausta: „Krev, ta zvláštní šťáva“ nebyl jistě rovněž mí-něn jako narážka na cokoli či koho-koli.

KLINIKA, KTERÁ POMÁHÁ VAŠIM OČÍM



CHCETE ZVÝŠIT SVOU PRACOVNÍ NEBO SPORTOVNÍ AKTIVITU?
SPLNIT SI SVÉ ESTETICKÉ POŽADAVKY?
OSVOBODIT SE OD BRÝLÍ?

**PRÁVĚ VÁM
PRACOVISŤE OČNÍHO LASERU
V DĚTSKÉ NEMOCNICI NABÍZÍ:**

- Komplexní oční vyšetření dospělých i dětí pomocí nejmodernějších technologií.
- Ambulantní bezbolestnou a trvalou léčbu všech dioptrických vad očním laserem.
- Přijatelnou cenu zákroku zahrnující veškeré léčebné prostředky pro pooperační období.
- Provedení výkonu odborníky s dlouholetými zkušenostmi, ošetření v příjemném prostředí, kvalitní zdravotnickou technikou.

Oční laser, areál Dětské nemocnice
Brno, Černopolní 9 - pavilon E
pondělí-pátek: 7⁰⁰-15³⁰ hod.
tel.: 532 234 334, 336

www.fnbrno.cz

Dovolená s Čedokem

Pobytové zájezdy

Atraktivní
slevy pro děti
a seniory



Nejlevnější letenky



letenky do celého světa

- linkové
- charterové
- low cost

... vždy **NEJVÝHODNĚJI !**

Poznávací zájezdy



Víkendové pobyty
v metropolích



**Slevy pro
zaměstnance
FN Brno**
(využijte příspěvku FKSP)

12%* sleva

ze základních cen
katalogových
pobytových zájezdů
letadlem

10% sleva

ze základních cen
ostatních zahraničních
katalogových zájezdů

5% sleva**

ze základních cen
tuzemských
katalogových zájezdů

* vyjma Kanárských ostrovů,
Tuniska a Sardinie

** vyjma pobytů s označením
„dle přání zákazníka“